QuickScan natuurwaardenonderzoek Industrieweg – Vaassen

Effectbeoordeling in het kader van de Omgevingswet, Gelders Natuurnetwerk en Natura 2000

NATUURBANK OVERIJSSEL

Colofon

QuickScan natuurwaardenonderzoek Industrieweg – Vaassen

Effectbeoordeling in het kader van de Omgevingswet, Gelders Natuurnetwerk en Natura 2000

Uitgevoerd door:
Natuurbank Overijssel
Correspondentieadres:
Nobelstraat 7-5
7131 PZ Lichtenvoorde

BTW-ID: NL001388212B56
E: info@natuurbankoverijssel.nl
Tel: 0850-509852

Opdrachtgever: Holtkamp Projectontwikkeling

Abonnementhouder van de Nationale Databank Flora en Fauna

Projectnummer en versie: 7882 versie 1.1	Status: Definitief
Ligging plangebied: Industrieweg Vaassen	Rapportdatum: 04-05-2026
Auteur: H. Tiggeloven	Veldwerk uitgevoerd door: J. van Middelkoop

De vermelde medewerkers in deze rapportage zijn akkoord met openbaring van zijn of haar persoonsgegevens in het kader van de AVG-privacy wetgeving.

Aansprakelijkheid
Dit onderzoek is uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Natuurbank Overijssel accepteert geen aansprakelijkheid ten aanzien van beslissingen die de opdrachtgever neemt naar aanleiding van het door Natuurbank Overijssel uitgevoerde onderzoek. Natuurbank Overijssel is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Natuurbank Overijssel; opdrachtgever vrijwaart Natuurbank Overijssel voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1 INLEIDING 4
1.1 Inleiding 4
1.2 Reikwijdte 4
HOOFDSTUK 2 HET PLANGEBIED 5
2.1 Situering 5
2.2 Beschrijving van het plangebied 6
HOOFDSTUK 3 VOORGENOMEN ACTIVITEITEN 7
3.1 Algemeen 7
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –gebieden 8
3.3 Vaststellen van de invloedsfeer 8
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied 9
HOOFDSTUK 4 TOETSINGSKADERS 10
4.1 Algemeen 10
4.2 Omgevingswet; Natura 2000 10
4.3 Omgevingswet; Soortenbescherming 10
4.4 Specifieke zorgplicht 11
4.5 Regelgeving ten aanzien van het Gelders Natuurnetwerk 13
HOOFDSTUK 5 GEBIEDSBESCHERMING 14
5.1 Algemeen 14
5.2 Gelders Natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone 14
5.3 Natura 2000 15
5.4 Slotconclusie 17
HOOFDSTUK 6 SOORTENBESCHERMING 18
6.1 Verwachting en bureauonderzoek 18
6.2 Te toetsen soorten 18
6.3 Toelichting met zekerheid afwezige soorten op basis van habitat en/of ingreep 19
6.4 Toetsing beschermde soorten 20
6.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep 29
HOOFDSTUK 7 CONCLUSIES 35
7.1 Aanleiding en doel 35
7.2 Conclusie toetsing 35
7.3 Aanbevelingen en kansen biodiversiteit 36
Bijlagen 37
Bijlage 1. De Natuurkalender 37
Bijlage 2 Toelichting Omgevingswet flora- en fauna-activiteit 38
Bijlage 3. Fotobijlage 43
Bijlage 4. Geraadpleegde Bronnen 48
Bijlage 5. Lijst jaarrond beschermde nesten 49

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Inleiding

Het voorliggende plan betreft het project Kopermolen aan de Industrieweg in Vaassen. De bestemming van het ontwikkelterrein wordt gewijzigd en er zal nieuwbouw gerealiseerd worden.

Initiatiefnemer heeft Natuurbank Overijssel gevraagd een onderzoek uit te voeren naar mogelijke effecten van de voorgenomen werkzaamheden voor beschermde planten, dieren en (natuur)gebied(en).
Het onderzoek omvat een beschrijving van het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten. In dit rapport worden de bevindingen van het uitgevoerde onderzoek gepresenteerd.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de (potentiële) aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, voortplantings- en rustplaatsen en andere beschermde functies. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied.

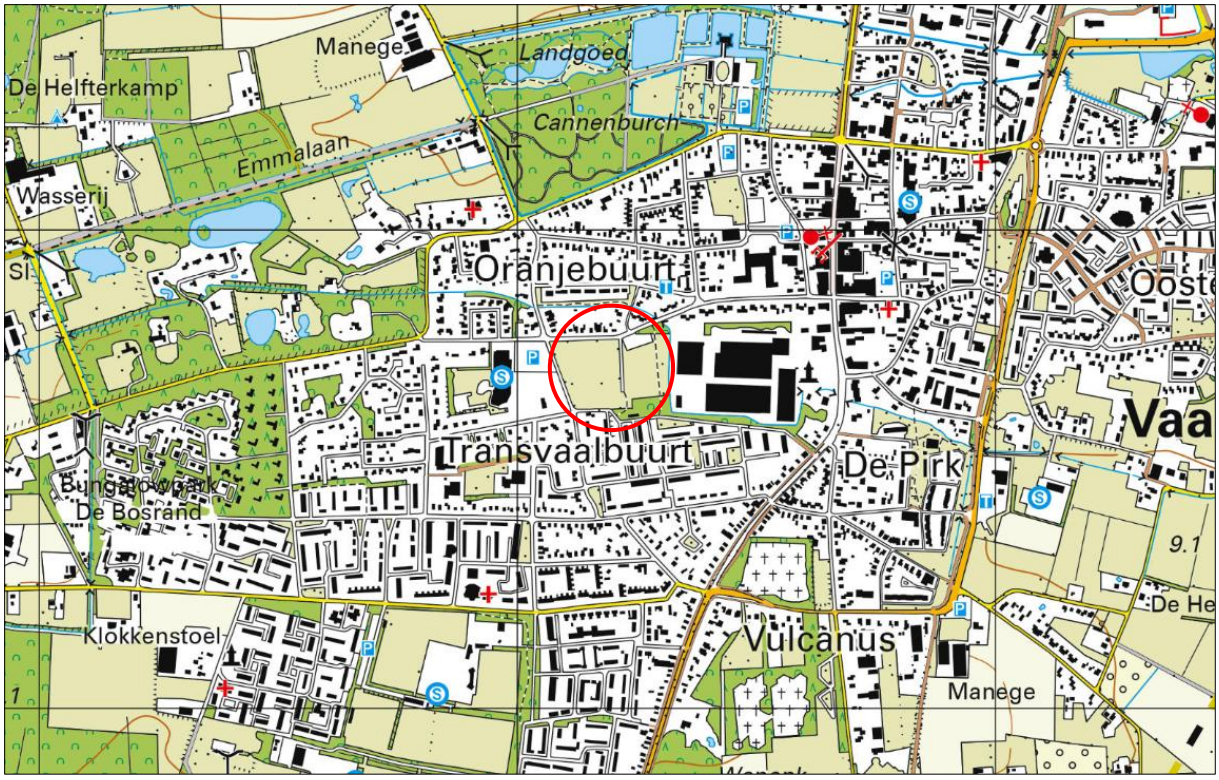
1.2 Reikwijdte

Op basis van de onderzoeksresultaten worden de wettelijke consequenties bepaald van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Omgevingswet (soorten en Natura 2000-gebied) en de Omgevingsverordening Gelderland (Gelders Natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone). De voorgenomen ontwikkeling wordt niet getoetst aan andere beschermde aspecten zoals houtopstanden, beschermingszone natte landnatuur of stiltegebied. De beoordeling van voorgenoemde gebiedsaanduidingen vinden plaats in andere onderzoeken.

HOOFDSTUK 2 HET PLANGEBIED

2.1 Situering

Het plangebied bevindt zich aan de Industrieweg in Vaassen. Het is gelegen tussen de wijken Oranjebuurt en Transvaalbuurt aan de westzijde van kern Vaassen in de gemeente Epe. Aan de noordkant grenst het plangebied aan de Industrieweg, aan de westkant grenst het aan de Koekoeksweg en aan de oostzijde ligt de Dorpsche beek. Middenin het plangebied ligt de Dokter Windmullerweg. Het plangebied wordt omgeven door stedelijk gebied. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven op een topografische kaart.

Globale ligging van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode cirkel aangeduid (bron: topotijdreis.nl).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit een grasveld met bomenrijen, struweel en houtsingels.

Aan de noord- en zuidzijde grenst het plangebied aan woonwijken, aan de oostzijde ligt een beek en daarachter een bedrijventerrein en aan de westzijde ligt een sportcentrum. Rondom het plangebied liggen houtsingels en struweel. Op onderstaande afbeelding is de ligging van het plangebied weergegeven op een luchtfoto. Voor een verbeelding van de huidige situatie wordt verwezen naar de fotobijlage.

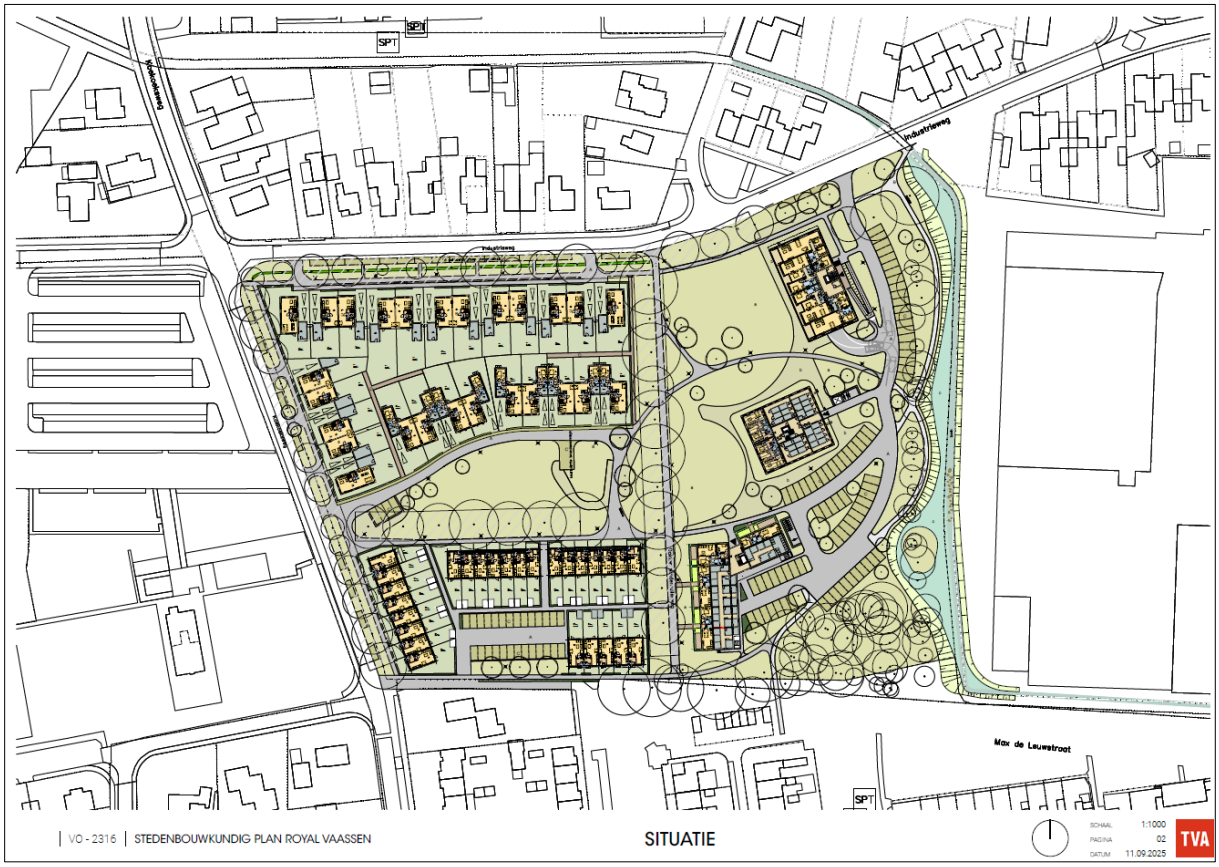

Luchtfoto met de begrenzing van het plangebied, aangegeven met de gele lijn (bron: gelderland.maps.arcgis.com).

HOOFDSTUK 3 VOORGENOMEN ACTIVITEITEN

3.1 Algemeen

In het voorliggende plan wordt in het plangebied nieuwbouw gerealiseerd. Het omgevingsplan zal hiervoor gewijzigd worden. Er wordt geen beplanting verwijderd. In het plangebied worden 53 woningen (vrijstaande woningen, twee-onder-één-kapwoningen en rijwoningen) en 3 appartementencomplexen met circa 70 wooneenheden gerealiseerd. Er komt een nieuwe infrastructuur met o.a. parkeerplaatsen en toegangswegen. De nieuwe woonwijk zal nadien ingepast worden met groenstructuren: er worden bomen aangeplant en er komen halfverharde wandelpaden. Naast de beek worden wadi's/plasdraszones voor de opvang van water aangelegd. Op onderstaande afbeelding wordt een impressie van de voorgenomen plannen weergegeven.

Schetsontwerp van de nieuwe inrichting van het terrein (bron: Wonen Royal Vaassen).

De volgende activiteiten worden in het kader van deze ontwikkeling getoetst op relevantie ten aanzien van de Omgevingswet (flora- en fauna-activiteit):

- Omgevingsplan wijziging;
- Bouwrijp maken terrein;
- Uitvoeren grondverzet;
- Bouwen 53 woningen en 3 appartementencomplexen;
- Aanplant beplanting en aanleggen van wandelpaden;
- Aanleggen wadi'd/plasdraszones;
- Realisatie infrastructuur (parkeerplaatsen en toegangswegen);
- Ingebruikname woningen en appartementencomplexen;

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –gebieden

De voorgenomen activiteiten hebben mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en beschermd (natuur)gebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Verstoren rust- en voortplantingsplaatsen als gevolg van geluid, stof en trillingen tijdens de werkzaamheden;

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of voortplantingsplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Doden van dieren;
- Afname en verdwijnen van functioneel leefgebied van dieren;

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de duur, aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van de voorgenomen activiteit op een beschermde soort verschilt per soort en/of soortgroep. In deze studie wordt gekeken naar de (bouw)werkzaamheden, de wijziging van het omgevingsplan en de ingebruikname van de woningen en appartementencomplexen.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:
Om de effecten van voorgenomen activiteiten goed in beeld te kunnen brengen, is het soms van belang ook buiten het plangebied te kijken. In voorliggend geval grenst het plangebied direct aan houtsingels, struweel en een beek. Er is aanleiding te veronderstellen dat beschermde soorten en/of waarden op een dusdanige wijze aangetast worden, dat dit leidt tot wettelijke consequenties. De inzet van werktuigen en machines kan mogelijk tot verstoring van beschermde soorten leiden en mogelijk hebben de werkzaamheden negatieve effecten op beschermde soorten. Om de gevolgen van de voorgenomen werkzaamheden inzichtelijk te krijgen, worden daarom de naastgelegen houtsingels, struweel en beek meegenomen in het onderzoeksgebied.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied wordt niet gelijkgesteld aan het plangebied. Hieronder is het plangebied en het onderzoeksgebied weergegeven. Indien verder in deze rapportage gesproken wordt over het plangebied wordt onderstaand onderzoeksgebied bedoeld.

Met de gele lijn wordt het plangebied weergegeven en met de rode lijn wordt het onderzoeksgebied weergegeven.

HOOFDSTUK 4 TOETSINGSKADERS

4.1 Algemeen
In dit Hoofdstuk worden de diverse toetsingskaders toegelicht waaraan het initiatief getoetst wordt.

4.2 Omgevingswet; Natura 2000
Het gebiedsbeschermingsdeel van de Omgevingswet heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebieden) in Nederland. Projecten die significante gevolgen voor deze gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel – zonder vergunning – niet toegestaan. Ook het vaststellen van plannen zoals een bestemmingsplan of een inpassingsplan is niet toegestaan, indien het betreffende plan significante gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden. Naast directe effecten (bijv. ruimtebeslag), dient ook gekeken te worden naar indirecte effecten als gevolg van externe werking (bijv. door geluid, licht en stikstofdepositie). De eerste stap in de toetsing is vaak een voor toets. Als significante gevolgen in de voor toets niet op voorhand met zekerheid kunnen worden uitgesloten, dan is een passende beoordeling noodzakelijk. In dat geval is voor een project een Omgevingsvergunning noodzakelijk.

4.3 Omgevingswet; Soortenbescherming
In de Omgevingswet (Bal; Besluit activiteit leefomgeving) is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de wet zijn lijsten opgenomen met beschermde soorten. In de Omgevingswet worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (Artikel 11.37 t/m Artikel 11.40 Bal):

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van, van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

2. Het verbod geldt niet, als:

a. het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of
b. de activiteit uitvoering geeft aan:

1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

3. Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (Artikel 11.46 t/m Artikel 11.48 Bal);
Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Andere Soorten (Artikel 11.54 Bal)
Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

Het verbod geldt niet als:
a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
c. de activiteit deel uitmaakt van:

1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

Ten aanzien van de andere beschermde soorten geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen. Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld dient bij overtreding van de verbodsbepalingen uit de Ow een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit te worden aangevraagd. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de Omgevingswet. Er is dan geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig.

4.4 Specifieke zorgplicht
Een flora- en fauna-activiteit kan nadelig zijn voor bijvoorbeeld natuurbescherming. Iemand die dat weet of kan weten, moet zich altijd houden aan de specifieke zorgplicht bij het verrichten van de activiteit (artikel 11.27, Bal). De specifieke zorgplicht geldt bij alle dier- en plantensoorten, dus bij (inter)nationaal beschermde soorten én bij andere soorten.

Het Bal geeft aan waaruit de specifieke zorgplicht in ieder geval bestaat. Dat is hierna toegelicht.

Verbodsartikel	Lid	Toelichting
11.37 Bal: Vogelrichtlijn	Lid 1a	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
	Lid 1b	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
	Lid 1c	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
	Lid 1d	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
	Lid 3	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.
11.46 Bal: Habitatrichtlijn	Lid 1a	Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of Bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
	Lid 1b	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
	Lid 1c	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te beschadigen of vernielen.
	Lid 1d	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
	Lid 3	Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
11.54 Bal: andere soorten	Lid 1	Onverminderd artikel 5.1 Ow, tweede lid, aanhef en onder g, is het verboden: in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet: a: opzettelijk te doden of te vangen; b: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen; c: vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
	Lid 2	De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Toelichting op de verschillende verbodsbepalingen Bal.

Aanwezigheid van wat?	Waar staan de soorten in?	Toelichting
Vogels	Bijlage I vogelrichtlijn	Het gaat om een soort die in het wild leeft in Nederland en daar van nature voorkomt
Trekvogels	Onder andere op de website van het ministerie van LNV	Het gaat om een soort die regelmatig in Nederland voorkomt
Dier- en plantensoorten	Bijlage II, IV, V habitatrichtlijn	Het gaat om een soort die in het wild leeft in Nederland en daar van nature voorkomt
Dier- en plantensoorten	Bijlage IX Bal of in de rode lijsten	Het gaat om een soort die in het wild leeft in Nederland en daar van nature voorkomt
Belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats waar de genoemde dieren/planten leven	Dieren en planten in deze kolom	Het gaat niet om gebieden die geschikt zouden zijn als leefgebied maar waar de soort niet leeft. Zoals een grot die geschikt is voor vleermuizen maar waar ze niet leven. Of een wand waarop bepaalde muurplanten zouden kunnen groeien maar waar ze niet zijn.

Het is niet geheel duidelijk wat de consequenties zijn van een effect van een activiteit op soorten die vermeld staan op de Rode Lijst, evenals het toetsen van het effect van een activiteit op 'trekvogels'.

Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:

a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:
1° van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
2° van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
3° dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en
4° voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;
b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.
Nieuw is de zorgplicht voor het aantasten van belangrijke leefgebieden en natuurlijke habitats van vogels en soorten van de Rode lijst. Voor activiteiten die leiden tot overtreding van een verbodsbepaling dient een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verkregen te worden (dit heette in de Wet natuurbescherming een ontheffing). Indien sprake is van het aantasten van belangrijk leefgebied of natuurlijke habitat van een Rode lijstsoort, dient een document opgesteld te worden. Dit zal vergelijkbaar zijn met een ecologisch werkprotocol (EWP). In een EWP wordt beschreven op welke wijze een negatief effect op beschermde soorten, soorten van de Rode Lijst en belangrijke leefgebieden en natuurlijke habitats voorkomen kan worden, of hoe dit hersteld kan worden. Ook wordt een monitoringsplicht ingevoerd tijdens en na de uitvoering van de werkzaamheden, indien maatregelen getroffen worden. Dit geldt alleen voor belangrijke leefgebieden en natuurlijke habitats.

4.5 Regelgeving ten aanzien van het Gelders Natuurnetwerk
In het Besluit kwaliteit leefomgeving is een AMvB onder de Omgevingswet waarin onder andere regelgeving over de bescherming van het Gelders Natuurnetwerk (NNN)/Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is opgenomen. De EHS werd officieel geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan en is daarna opgenomen in de Nota Ruimte, welke inmiddels vervangen is door de Nationale omgevingsvisie (NOVI). Kaderstellende regels ten aanzien van o.a. NNN/EHS zijn opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Bij geplande ingrepen die binnen het NNN/EHS vallen moet het belang van de natuurbescherming worden afgewogen tegen andere belangen, indien de voorgenomen ingreep negatief uitwerkt op de aanwezige natuurwaarden. De kern van de afweging vormt het 'nee, tenzij'-principe. Dit wil zeggen dat schadelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er andere belangen zijn die de ingreep rechtvaardigen. In dat geval zijn compenserende maatregelen voorgeschreven.

Concrete beleidsregels ten aanzien van de NNN in Gelderland zijn opgenomen in de vigerende provinciale ruimtelijke verordening van de provincie Gelderland.

HOOFDSTUK 5 GEBIEDSBESCHERMING

5.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteiten op Natura 2000-gebied, het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone.

5.2 Gelders Natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone

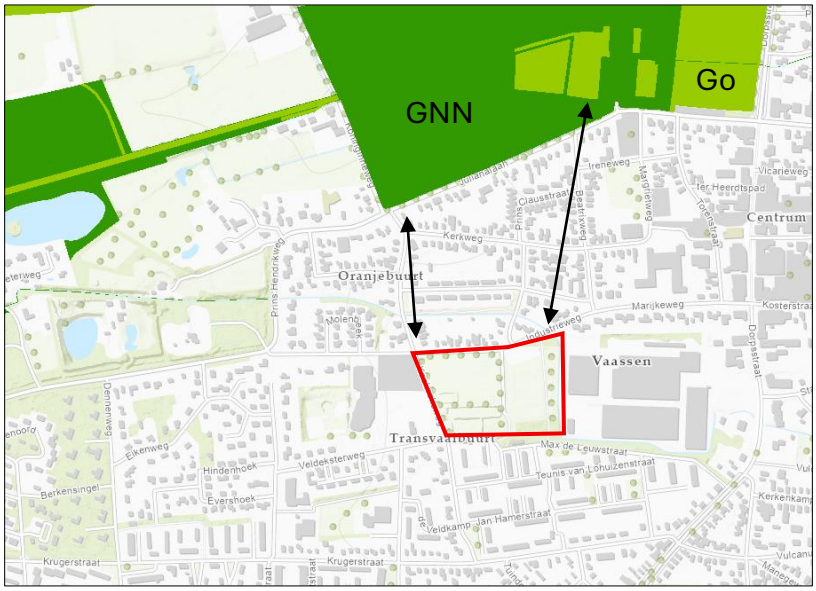
Om de biodiversiteit nu en voor toekomstige generaties Gelderlanders veilig te stellen, beschermt de provincie het Gelders Natuurnetwerk. Het Gelders Natuurnetwerk is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuur van internationaal, nationaal en provinciaal belang.

Een groot deel van de Gelderse natuurgebieden is internationaal beschermd: de Natura 2000-gebieden. Juist in deze gebieden moet de biodiversiteit worden behouden of verbeterd. De provincie geeft in het natuurbeleid prioriteit aan het behalen van de Natura 2000-doelen in de Natura 2000-gebieden. Het Gelders Natuurnetwerk vervult daarnaast een belangrijke rol bij het behoud van de biodiversiteit. De Ecologische verbindingszones maken voor een klein deel uit van het Gelders Natuurnetwerk.

De provincie wil de natuur van het Gelders Natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone beschermen tegen aantasting en heeft daarom regels opgenomen in de Omgevingsverordening. Centraal staat de bescherming van de kernkwaliteiten. De kernkwaliteiten bestaan uit bestaande natuurwaarden, uit nog te ontwikkelen potentiële waarden en de Omgevingscondities zoals stilte. De (nog te ontwikkelen) natuurwaarden zijn beschreven en als bijlage bij de Omgevingsverordening opgenomen. De omgevingscondities zijn in de bijlage bij de Omgevingsverordening wel benoemd, maar er heeft geen provincie dekkende inventarisatie plaatsgevonden. Bij projecten kan op maat een effectbeschrijving worden gemaakt voor de relevante omgevingscondities.

Ligging t.o.v. het Gelders Natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone

Het plangebied ligt op circa 295 meter van gronden die tot het Gelders Natuurnetwerk (GNN) behoren. Daarnaast ligt het plangebied op 452 meter afstand van gronden die tot de Groene ontwikkelingszone (Go) behoren. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene ontwikkelingszone (Go) in de omgeving van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met het rode kader aangeduid. Gronden die tot de GNN behoren worden met de donkergroene kleur aangeduid. Gronden behorend tot de Go worden aangegeven met de lichtgroene kleur (bron: gelderland.maps.arcgis.com).

Beschermingsregime
De bescherming van het GNN en de Go kennen geen externe werking.

Toetsing aan provinciaal beleid
Omdat het plangebied buiten de GNN en Go ligt, hoeft voorgenomen initiatief niet getoetst te worden aan provinciaal beleid t.a.v. de GNN en Go.

5.3 Natura 2000
De biodiversiteit (soortenrijkdom) in Europa gaat al jaren achteruit. Duurzame bescherming van flora en fauna is hard nodig. Planten en dieren trekken zich weinig aan van landsgrenzen en het is daarom belangrijk om natuurbescherming in Europees verband aan te pakken. Zo voorkomen we dat de natuur in Europa en in Nederland steeds eenvormiger wordt. Daartoe is in 1979 de Vogelrichtlijn opgesteld en in 1992 de Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen hebben twee componenten: soortenbescherming en gebiedsbescherming. Alle EU-lidstaten wijzen beschermde gebieden aan voor specifieke (leefgebieden van) (vogel-)soorten. De onder beide richtlijnen aangewezen beschermde gebieden vormen het Natura 2000-netwerk. De Nederlandse bijdrage aan dit Europese netwerk van beschermde natuurgebieden bestaat uit ruim 160 gebieden.

Beschermingsregime
Het Besluit activiteiten leefomgeving regelt in hoofdstuk 11 de bescherming van Natura 2000-gebieden. Dit zijn speciale beschermingszones op grond van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. De minister wijst deze gebieden aan. Voor de Natura 2000-gebieden stelt de minister instandhoudingsdoelstellingen op voor:

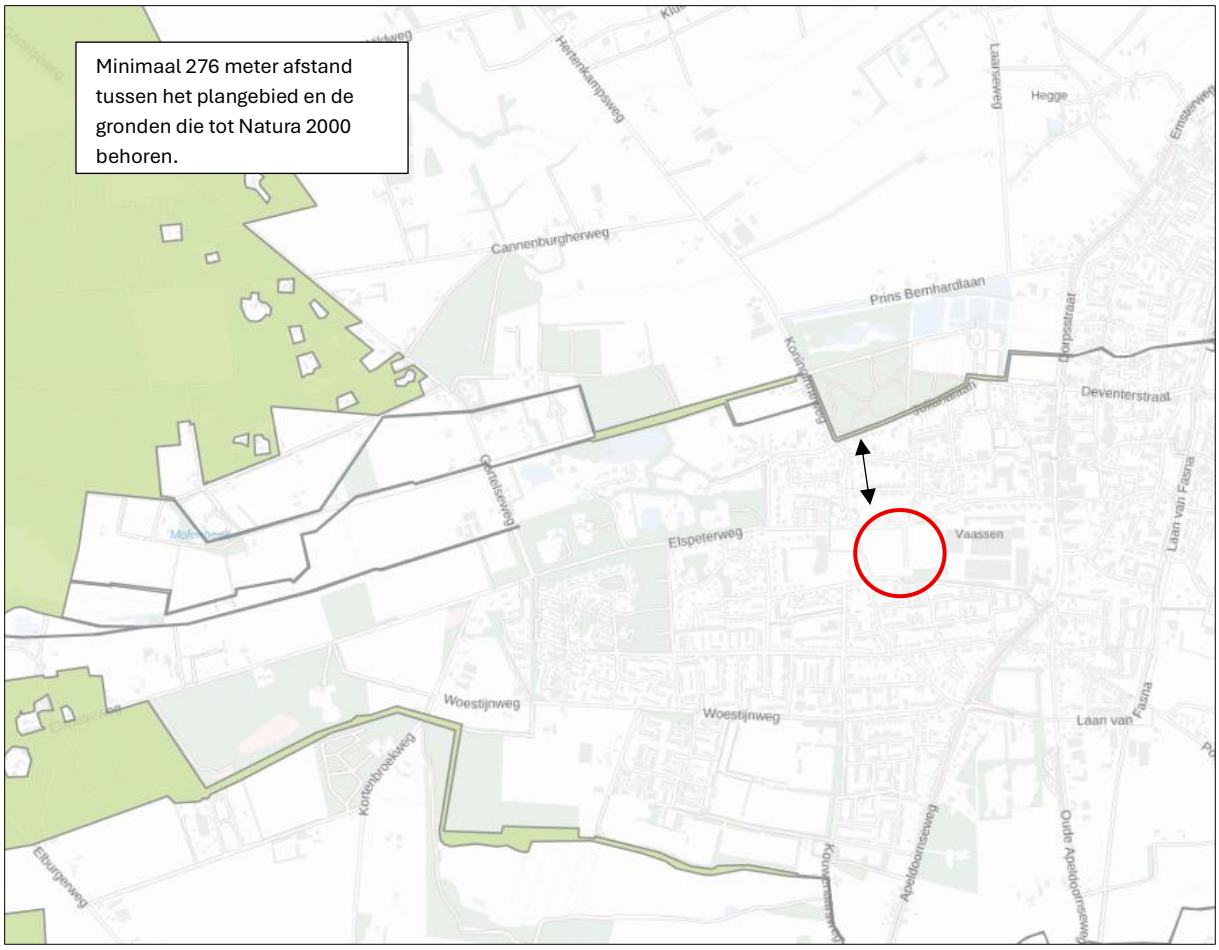
- De leefgebieden van vogels;
- De natuurlijke habitats of habitats van soorten;

De provincies stellen voor de Natura 2000-gebieden een beheerplan op. In het beheerplan staan maatregelen die ervoor moeten zorgen dat de instandhoudingsdoelstellingen worden bereikt.

Nederland past een vergunningenstelsel toe. Hierdoor is in ons land een zorgvuldige afweging gewaarborgd rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Vergunningen worden verleend door provincies of door het ministerie van LNV. Natura 2000-gebieden mogen geen significante schade ondervinden. Dit houdt in dat bepaalde plannen en projecten, op zichzelf óf in combinatie met andere plannen en projecten, de natuurwaarden waarvoor de gebieden zijn aangewezen niet significant negatief mogen beïnvloeden. Elke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden onderworpen aan een ‘voor toets’. Uit de voor toets moet blijken of kan worden uitgesloten dat de gewenste werkzaamheden/ontwikkelingen een (significant) negatief effect hebben (op zichzelf of in combinatie met andere plannen of projecten). Voor alle Natura 2000-gebieden dient een beheerplan te zijn opgesteld waaruit duidelijk wordt welke activiteiten wel en niet zonder vergunning mogelijk zijn in en nabij die gebieden.

Ligging van het plangebied t.o.v. Natura-2000

Het plangebied ligt op minimaal 276 meter afstand van een Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is de Veluwe. Op de onderstaande afbeelding wordt de ligging van het Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode cirkel aangeduid. Gronden die tot Natura 2000 behoren worden met de blauwe en groene kleur aangeduid (bron: calculator.aerius.nl).

Effectbeoordeling

Beoordeling uitvoering fysieke activiteiten

Het plangebied is niet zichtbaar vanuit Natura 2000-gebied. Negatieve effecten, zoals geluid, licht en optische verstoring zijn daarom niet aan de orde. Ook zijn in het Natura 2000-gebied geen negatieve effecten, zoals trillingen waarneembaar. Negatieve effecten op Natura 2000-gebied kunnen uitgesloten worden.

Beoordeling stikstof (ontwikkelfase)

Ten behoeve van de totale ontwikkeling, wordt materieel met een verbrandingsmotor ingezet en vindt er een tijdelijke toename plaats van verkeersbewegingen als gevolg van de aan- en afvoer van (bouw)materialen en vervoer van materieel en personeel. Gelet op de aard en omvang van de voorgenomen activiteiten, de afstand tussen het deelgebied en het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied en de duur van de ontwikkelfase kan een negatief effect op Natura 2000-gebied, als gevolg van de emissie van stikstofoxiden niet uitgesloten worden. Er dient daarom een stikstofberekening voor de ontwikkelfase uitgevoerd te worden.

Beoordeling stikstof (gebruiksfase)
Als gevolg van de ingebruikname van de 123 nieuwe wooneenheden zal het aantal verkeersbewegingen toenemen. Gelet op de afstand tussen het plangebied en het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied kan een negatief effect op Natura 2000-gebied, als gevolg van de emissie van stikstofoxiden, niet uitgesloten worden. Voor de gebruiksfase moet daarom een stikstofberekening uitgevoerd worden.

5.4 Slotconclusie
Het plangebied behoort niet tot het Gelders Natuurnetwerk, de Groene ontwikkelingszone of Natura 2000-gebied. Vanwege de ligging buiten de GNN en Go, hoeft het initiatief niet getoetst te worden aan beleidsregels voor de bescherming van het GNN en Go, omdat de bescherming van het GNN en Go geen externe werking kent in Gelderland.
Een negatief effect op Natura 2000-gebied in de ontwikkel- en de gebruiksfase, als gevolg van de emissie van stikstofoxiden, kan niet op voorhand uitgesloten worden. Om te onderzoeken of uitvoering van de voorgenomen activiteiten tot een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebied leidt, dient een stikstofberekening uitgevoerd te worden voor zowel de ontwikkel- als de gebruiksfase. Overige negatieve effecten op Natura 2000-gebied kunnen worden uitgesloten.

HOOFDSTUK 6 SOORTENBESCHERMING

6.1 Verwachting en bureauonderzoek

6.1.1 Algemeen

De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen (waaronder de NDFF) en
- Een oriënterend veldbezoek, uitgevoerd op dinsdag 2 september 2025.

Tijdens het oriënterende veldbezoek is gecontroleerd of de locatie voldoet aan eisen die soorten aan hun leefomgeving stellen. Ook is gekeken naar de aanwezigheid van (sporen van) beschermde soorten.

6.2 Te toetsen soorten

Onderstaande tabel geeft een overzicht van alle beschermde soorten die op basis van verspreidingsgegevens mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomen. Bij het bepalen van de beschermde soorten die mogelijk in het plangebied voorkomen wordt rekening gehouden met de in het onderzoeksgebied aanwezige habitats, gevoerde beheer en aspecten zoals afstand tot bebouwing en beplanting in de omgeving in verband met verstoring.

In voorliggende studie wordt gekeken naar mogelijk voorkomende soorten op een grasland omzoomd met houtsingels en struweel en in de omgeving.

Soortgroep	Mogelijk aanwezige beschermde soorten
Flora	Geen. Geschikte standplaatsomstandigheden voor beschermde planten ontbreken op het erf en het aangrenzend agrarisch cultuurland.
Grondgebonden zoogdieren	Huisspitsmuis, bosmuis, bunzing, wezel, hermelijn, das, egel, steenmarter, boommarter, ree, vos, haas, wolf, eekhoorn
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger
Vogels - jaarrond beschermde nesten	Boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, ooievaar, sperwer
Vogels - jaarrond beschermd: afhankelijk van ecologische factoren	Blauwe reiger, boerenzwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, glanskop, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, ijsvogel, kleine bonte specht, spreeuw, torenvalk, zwarte kraai, zwarte roodstaart
Vogels – in gebruik zijnde nesten	Diverse algemene broedvogels
Amfibieën	Gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker
Reptielen	Hazelworm, levendbarende hagedis, ringslang
Vissen	Beekprik
Vlinders	Grote vos, sleedoornpage, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder, teunisbloempijlstaart
Kevers	Vliegend hert
Libellen	Geen. Geschikt habitat ontbreekt volledig
Overige ongewervelden	Geen. Geschikt habitat ontbreekt volledig

Tabel 6.2 Beschermde soorten die op basis van verspreidingsgegeven mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomen

6.3 Toelichting met zekerheid afwezige soorten op basis van habitat en/of ingreep

Sommige van de soorten uit tabel 6.2 kunnen op basis van verspreiding niet op voorhand worden uitgesloten. Op basis van het op 2 september 2025 uitgevoerde veldbezoek blijkt echter dat het negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen worden uitgesloten op de volgende soortgroepen:

- Flora

Beschermde planten worden niet verwacht in het plangebied. De meeste beschermde planten stellen bijzondere eisen aan hun groeiplaats en soms aan het beheer (zoals hooilandbeheer). Beschermde planten zijn vaak afhankelijk van schrale, voedselarme of matig voedselrijke standplaatsen of een gebufferde standplaats door de aanwezigheid van kalk in de bodem of gebufferd kwel dat in de wortelzone komt. Dergelijke standplaatsfactoren ontbreken in het plangebied.

- Grondgebonden zoogdieren

Wolf

De wolf bewoont een grote diversiteit aan landschappen. Deze soort kan voorkomen in toendra en steppengebieden, maar ook in bos- en cultuurlandschap. Wolven komen vooral voor in uitgestrekte (open) bossen en afgelegen moerasgebieden, maar kunnen ook overleven in gebieden waar mensen wonen. Deze gebieden moeten voldoende voedsel en dekking bieden en wolven moeten voldoende afstand kunnen houden van mensen. De holen van wolven liggen op moeilijk bereikbare plaatsen en zijn verscholen onder boomwortels of tussen rotsen. In de buurt van een hol moet water aanwezig zijn. Wolven graven zelf een hol of gebruiken holen van soorten als vos en das (deze worden dan vergroot).
Wolven komen voor op de Veluwe en kunnen mogelijk foerageren in het plangebied. Gelet echter op de aard en inrichting van het plangebied kan de aanwezigheid van een voortplantings- en rustplaats van de wolf uitgesloten worden. Het plangebied biedt onvoldoende rustige plekken voor deze soort.

Hermelijn

In een ruim gebied rondom het plangebied ontbreken waarnemingen van hermelijn in de NDFF. De NDFF is weliswaar niet geschikt om een soort ‘uit te kunnen sluiten’ in het plangebied, maar het ontbreken van de soort in een groot gebied rondom het plangebied, bevestigd het beeld dat de soort zeldzaam is. Het is daarom niet aannemelijk dat hermelijnen in het plangebied voorkomen.
Hermelijnen hebben een ruime verspreiding in ons land, maar zijn ten opzichte van wezels veel zeldzamer. Deze soort treffen we vooral aan in meer extensief beheerde agrarische landschappen, zoals bossen en vochtigere habitats als nattere natuurgebieden (moeras) en natte hooilanden. Hermelijnen hebben verblijfplaatsen in tunnels, onder houtstapels, openingen in/onder bomen en in ratten- en woelratholen. Voor de hermelijn is het plangebied geen geschikt leefgebied aanwezig.

Das

De das heeft een voorkeur voor een mozaïeklandschap met (loof- en gemengde) bosjes, heggen en houtwallen; dit afgewisseld door akkers en grasland. Dassenburchten liggen in bosranden, houtwallen, brede heggen, in hoogliggend terrein of op hellingen. Voor das moet er voldoende dekking, weinig verstoring en een groot voedselaanbod aanwezig zijn.
In de NDFF-databank zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van das. De directe omgeving rondom het plangebied is stedelijk gebied. In het plangebied is geen dassenburcht aangetroffen. Das zal het plangebied enkel als foerageergebied gebruiken.

6.4 Toetsing beschermde soorten

In de volgende paragrafen zijn de effecten van de beoogde ontwikkeling op de in tabel 6.2 genoemde soorten beschreven.

Grondgebonden zoogdieren

Steenmarter

Steenmarter is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen, boerderijen en tegenwoordig ook steden. Deze nacht- en schemeractieve soort heeft een voorkeur voor bebouwde gebieden en cultuurlandschappen. Steenmarter komt voornamelijk voor in kleinschalige landbouwgebieden met oude schuren, heggen, houtwallen en bosjes. De voortplantings- en rustplaats van een steenmarter bevindt zich in holle ruimtes in gebouwen, op zolders, in kruipruimtes, boomholtes en in takkenhopen en dichte struwelen. Ook kan steenmarter in de spouwmuur en in ruimten tussen dakisolatie/dakbeschot en dakbedekking kruipen. Om bij een schuilplaats te komen, kruipt een steenmarter door openingen van minimaal 5-6 cm. Een steenmarter kan in zijn leefgebied meerdere schuilplaatsen en rustplaatsen hebben.
Tijdens het veldonderzoek zijn geen aanwijzingen gevonden die duiden op de aanwezigheid van de steenmarter, zoals prooiresten en latrines.

Boommarter

De boommarter komt voor in bosrijke omgevingen en heeft een voorkeur voor oude bossen waar voldoende boomholtes aanwezig zijn. Ook in jonge bossen, moerasbossen en versnipperde landschappen komen boommarters voor. Er moeten wel altijd geschikte bosfragmenten en verbindende houtwallen aanwezig zijn. Uitgezonderd zwervende exemplaren bezetten boommarters dus voornamelijk een verblijfplaats in bossen. Boommarters maken hun rustplaats in boomholten, tussen boomwortels of onder takkenbossen en in konijnen-, vossen of dassenholen. De nesten worden in bestaande holen gemaakt. Oude spechten- of eekhoornholen worden door boommarter als voortplantingsplaats gebruikt.
In de omgeving van het plangebied zijn op circa 800 meter afstand van het plangebied boommarters waargenomen, blijkt uit brononderzoek in de NDFF. Het plangebied ligt dus in het verspreidingsgebied van boommarter. Het is echter niet aannemelijk dat boommarter een voortplantings- en rustplaats in het plangebied heeft. Boommarters bezetten namelijk doorgaans geen verblijfplaats in stedelijk gebied. Er zal ook geen beplanting verwijderd worden. Door de voorgenomen activiteiten wordt geen voortplantings- of rustplaats beschadigd of vernield en wordt het functionele leefgebied niet aangetast.

Bunzing

De bunzing is de grootste van de kleine marterachtigen. Bunzingen hebben een voorkeur voor halfopen landschappen en voor deze soort is de aanwezigheid van dekking in de vorm van hogere vegetatie essentieel. Een bunzing maakt zijn schuilplaats in oude holen en gaten in de grond van bijvoorbeeld konijn, mol, vos en das. Maar ook onder steenhopen, houtmijten, in holle bomen, onder boomwortels en in holle ruimtes onder rommel en opgeslagen goederen kan deze soort een voortplantings- en rustplaats bezetten. Gezien zijn formaat, zijn deze holen relatief groot en zichtbaar. Er zijn in het plangebied geen potentiële verblijfplaatsen van de bunzing aangetroffen. Er zal ook geen beplanting verwijderd worden. De houtsingels worden niet beïnvloedt door de werkzaamheden. Het functionele leefgebied blijft intact en er wordt geen voortplantings- of rustplaats beschadigd.

Wezel

Wezels komen met name voor in cultuurlandschap. Deze soort voelt zich thuis in de door de mens beïnvloede omgeving. De aanwezigheid van dekking, zoals verruigde vegetatie en struikbedekking, is

essentieel voor wezels. Wezels zoeken lijnvormige structuren op zoals heggen en houtwallen/singels. Deze soort kan in struikbedekking en onder houtstapels, in holen en gaten in de grond en onder takkenbossen een voortplantings- en rustplaats bezetten. De wezel is een zeer kleine marterachtige die nauwelijks opvalt. De soort bezet soms een verblijfplaats in zeer kleine holle ruimtes en bewonen vaak oude holen van muizen, ratten en konijnen. Mogelijk kan wezel een verblijfplaats bezetten in de houtsingels of het struweel. Er vinden geen werkzaamheden aan de houtsingels en struweel plaats waardoor het functionele leefgebied en de voortplantings- en rustplaats van wezel intact blijven.

Eekhoorn

De eekhoorn leeft voornamelijk in loofbos, naaldbos en in gemengd bos, maar ook in houtwallen in de buurt van bos en in tuinen en parken komt deze soort voor. Als er voldoende voedsel aanwezig is, komen eekhoorns ook in bebouwd gebied voor. De voorkeur gaat echter uit naar ouder bos vanwege de hoeveelheid voedsel en de aanwezigheid van nestgelegenheid. De eekhoorn bouwt een bolvormig nest in bomen, minstens 5 meter boven de grond, meestal in de boomkroon of in een takvork dichtbij de stam. Een eekhoornnest verschilt van een eksternest door de aanwezigheid van bladeren. Ook kunnen boomholten, oude kraaien- en eksternesten of grote nestkasten als voortplantings- en rustplaats gebruikt worden. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van eekhoorns waargenomen in bomen. Mogelijk kan eekhoorn in de houtsingels/bomenrijen een verblijfplaats bezetten, maar de houtsingels/bomenrijen blijven ongemoeid. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden wordt geen eekhoorn gedood en wordt geen verblijfplaats beschadigd of vernield.

Egel

Egels hebben een brede verspreiding in ons land en komen voor in stedelijk en landelijk gebied. Voor een egel moet er beplanting met voldoende ondergroei aanwezig zijn. Egels komen voor in tuinen, bosranden, struweel en loofbos. Deze soort kan onder takkenbossen, dichte (hoge) grazige vegetatie of onder een dikke laag bladeren een voortplantings- en rustplaats bezetten. Mogelijk kan egel in de houtsingels en het struweel voorkomen en daar een voortplantings- en rustplaats bezetten. De houtsingels en het struweel blijven echter ongemoeid, waardoor het functionele leefgebied en de voortplantingsplaats van egel niet aangetast wordt.

Haas

Hazen zijn niet territoriaal en leven meestal solitair. Sporadisch grazen hazen in groepjes. Deze soort is plaatsgebonden, maar hebben geen strak vastliggend gebied. Omdat hazen niet gebonden zijn aan holen is deze soort vrij flexibel in het gebruik van leefgebied. De haas komt voornamelijk voor in kleinschalig gras- en bouwland en open veld zoals weilanden en akkers. De grootte van het gebied waar hazen foerageren is afhankelijk van de kwaliteit van het habitat. Het voedsel bestaat uit kruidachtige planten, akkerkruiden (paardenbloem, viooltjes en klaverachtigen), grassen en landbouwgewassen zoals bieten, jonge halmen van graan en jonge bladeren van mais, klaver en aardappel. In het leefgebied van haas is dus variatie qua gewassoorten en teeltstadia, maar ook beschutting (bosranden, heggen, ruigtezomen en windkeringen) belangrijk. Haas leeft ook in open bos, heide en kwelders. Dorpen en steden worden gemeden door haas. Deze soort is overwegend ’s nachts en in de schemering actief en rust overdag in zijn leger. Een haas heeft doorgaans meerdere legers. De legers bestaan uit ondiepe uithollingen in bosranden, ruigtezomen en houtwallen. Haas kan ook onder heggen, in hoog gras en tussen de kluiten van een akker een leger maken. De jongen worden in het vrije veld geworpen en dit wordt als tijdelijke voortplantingsplaats gezien. Na een aantal dagen verplaatsen de jongen solitair naar een ander plek in het agrarisch cultuurland of in heggen of kruidenstroken.

Op circa 1 kilometer afstand van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de haas (NDFF-databank). In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen hazen waargenomen. Het plangebied bestaat uit kort gemaaid gras, rondom liggen bomenrijen en een houtsingel en het is omsloten door bebouwing. Hierdoor is het geen interessant leefgebied voor hazen, maar mogelijk kunnen hazen via natuurlijke corridors het plangebied bereiken en incidenteel als foerageergebied gebruiken. Het gras is te kort voor hazen om een voortplantings- of rustplaats te bezetten, maar mogelijk kan incidenteel een haas aan de randzone van de houtsingel een verblijfplaats bezetten. De houtsingel zal ongemoeid blijven. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden wordt geen haas gedood en wordt geen verblijfplaats beschadigd of vernield.

Konijn

Konijnen komen voor in halfopen landschappen zoals tuinen, bosranden, dijken, wegbermen en zandopspuitingen. Deze soort heeft een voorkeur voor zanderige bodems om holen in te graven. Er zijn geen konijnenholen in het plangebied waargenomen en er zijn geen sporen gevonden die op de aanwezigheid van konijnen duiden zoals uitwerpselen. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden wordt geen konijn gedood en wordt geen verblijfplaats beschadigd of vernield.

Algemene soorten

Naast voorgenoemde soorten, behoort het plangebied tot functioneel leefgebied van soorten als huisspitsmuis, bosmuis, vos en ree.
Vos en ree zullen het plangebied alleen als foerageergebied benutten. Mogelijk bezetten huisspitsmuis en bosmuis er ook een voortplantings- en rustplaats. Bos- en huisspitsmuis kunnen een voortplantings- en rustplaats bezetten in holen en gaten in de grond en onder strooisel en bladeren.

- Door het uitvoeren van grondverzet en het verwijderen van strooisel en bladeren wordt mogelijk een bosmuis of huisspitsmuis gedood. Er wordt mogelijk een voortplantings- en rustplaats beschadigd of vernield.

Voor alle grondgebonden zoogdieren geldt:

- Door het bebouwen en verharden neemt de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor verschillende grondgebonden zoogdieren af.

Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Er zijn drie typen leefgebied van vleermuizen te onderscheiden, namelijk: verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. Deze worden hieronder per type leefgebied beschreven. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn te allen tijde wettelijk beschermd. Indien foerageergebied en/of vliegroutes een essentieel onderdeel van het leefgebied van vleermuizen vormen, zijn deze functies eveneens wettelijk beschermd. Er wordt daarom onderscheid gemaakt in essentiële foerageergebieden en vliegroutes en niet-essentiële foerageergebieden en vliegroutes.

Verblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek zijn geen vleermuizen waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een voortplantings- of rustplaats in het plangebied bezetten. Er zijn geen sporen zoals uitwerpselen of prooiresten aangetroffen die wijzen op een vleermuisverblijfplaats. De bomen in het plangebied zijn gecontroleerd op verblijfplaatsen van vleermuizen. Er zijn geen holtes en loshangend schors aangetroffen waar een vleermuis een verblijfplaats achter kan bezetten. Het is echter niet uit te sluiten dat boombewonende soorten als rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en watervleermuis een voortplantings- of rustplaats bezetten in de bomen in het plangebied. Er worden geen

bomen verwijderd, maar mogelijk hebben de voorgenomen werkzaamheden een nadelig effect op vleermuizen. In de nieuwe situatie wordt er een woongebied gerealiseerd. Dat betekent dat licht afkomstig uit de nieuwe woningen en straatverlichting mogelijk voor verstoring kan zorgen. Als dit kunstlicht op verblijfplaatsen van vleermuizen gericht staat, kan dat mogelijk vleermuizen verstoren.

- Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden wordt mogelijk een vleermuis verstoord of gedood en wordt mogelijk een verblijfplaats beschadigd en vernield.

Foerageergebied

Het veldbezoek is uitgevoerd buiten de periode van de dag waarop vleermuizen foerageren, maar op basis van een beoordeling van de inrichting en het gevoerde beheer wordt het plangebied als geschikt foerageergebied voor vleermuizen beschouwd. Vermoedelijk foerageren verschillende vleermuissoorten rondom de bebouwing, de beek en beplanting in het plangebied. Rosse vleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis zijn niet lichtschuw en kunnen zelfs aangetrokken worden door kunstlicht, omdat kunstlicht vliegende insecten aantrekt. Watervleermuis en gewone grootoorvleermuis zijn echter lichtmijdende vleermuizen. Door het aanleggen van bebouwing en straatverlichting neemt mogelijk het (essentieel) foerageergebied van sommige vleermuissoorten af.

- Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten neemt de betekenis van het plangebied als (essentieel) foerageergebied voor vleermuizen mogelijk af.

Vliegroutes

Sommige vleermuissoorten benutten lijnvormige elementen ter geleiding tijdens het foerageren en om van verblijfplaats naar foerageergebied te vliegen (en van foerageergebied naar verblijfplaats). Lijnvormige elementen die benut worden als vliegroute kunnen bestaan uit houtopstanden en wateren, maar ook uit een rij gevels van woningen.
Het plangebied vormt mogelijk een verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement en maakt daarom mogelijk onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen. Er worden geen bomen gerooid waardoor de verbinding niet verbroken wordt. Er is wel een toename van kunstlicht door de bebouwing en straatverlichting. Mogelijk kan die toename in kunstlicht een verstoring geven op de vliegroutes van vleermuizen.

- Uitvoering van de voorgenomen activiteiten heeft mogelijk een negatief effect op vliegroutes van vleermuizen.

Vogels

Het plangebied behoort tot functioneel leefgebied van verschillende vogelsoorten. Vogels benutten het plangebied als foerageergebied en er kunnen mogelijk vogels nestelen in voor vogels toegankelijke bebouwing en in beplanting.

Status 'jaarrond beschermde nesten'

De nesten van deze vogelsoorten zijn het hele jaar beschermd, evenals de functionele leefomgeving rondom het nest. Uit de literatuurstudie blijkt dat er nesten van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, ooievaar, sperwer in het plangebied en de directe omgeving kunnen voorkomen.

Huismus

Huismussen komen voor in dorpen en steden. Deze vogelsoort broedt in een los kolonieverband en maakt nesten onder dakpannen, in mussenkasten, in kieren van muren en in klimop die langs gemetselde gevels

groeit. In beplanting kunnen huismussen kwetterplekken hebben. Huismus heeft een voorkeur voor rommelige tuinen. Op plekken met veel hoge bomen zijn geen huismussen aanwezig i.v.m. een hogere kans op predatie door roofvogels.
In het plangebied ontbreekt bebouwing waar huismus kan nestelen. Mogelijk kunnen huismussen kwetterplekken hebben in de aanwezige beplanting. Er wordt geen beplanting verwijderd, waardoor het functionele leefgebied en de voortplantings- en rustplaats van huismus niet negatief beïnvloed wordt.

Gierzwaluw
Gierzwaluwen komen voornamelijk voor in stedelijk gebied en jagen in dorpen en steden. Deze soort nestelt onder dakpannen, nokpannen en dakgoot, achter de regenpijp, in een gat in de muur of achter de loodslab. In het plangebied ontbreekt bebouwing waar gierzwaluw kan nestelen. Mogelijk kan gierzwaluw in het plangebied foerageren. Het functionele leefgebied en de voortplantings- en rustplaats van gierzwaluw wordt niet negatief beïnvloed.

Grote gele kwikstaart
De grote gele kwikstaart broedt vrijwel uitsluitend aan de oevers bij beken en rivieren, bij voorkeur omzoomd door loofbos of loofbomen. Deze soort nestelt vlak bij stromend water onder een brug, bij boomwortels in een oever of in een nis in een muur. Er vinden geen werkzaamheden plaats in de beek en aan de duiker onder de Industrieweg. De werkzaamheden hebben dus geen effect op het functionele leefgebied en de voortplantingsplaats van grote gele kwikstaart.

Ooievaar
Ooievaars broeden op hoge plekken zoals houten platforms op palen, schoorstenen, kerktorens, telefoonpalen en in bomen. Dergelijk broedplaatsen zijn duidelijk zichtbaar en zijn niet waargenomen in het plangebied.

Roofvogels
Roofvogelsoorten als buizerd, sperwer en boomvalk bouwen zelf nesten óf gebruiken bestaande nesten in bomen om te broeden. Er zijn tijdens het veldbezoek geen (oude) roofvogelnesten in het plangebied aangetroffen. Er zal ook geen beplanting verwijderd worden.

Status 'jaarrond beschermd' (afhankelijk van ecologische factoren)
Bij vogelsoorten uit deze categorie gaat het om vogels die vaak elk jaar terugkeren naar de omgeving waar ze gebroed hebben, maar die wel flexibel zijn om een nieuw nest te maken of zich elders te vestigen. Het gaat dus om de bescherming van het functionele leefgebied en dit is alleen aan de orde als de betreffende soort voor zijn voortplanting uitsluitend afhankelijk is van dat functionele leefgebied en er geen alternatieven of uitwijkmogelijkheden in de omgeving zijn.

Uit de literatuurstudie blijkt dat nesten van blauwe reiger, boerenzwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, glanskop, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, ijsvogel, kleine bonte specht, spreeuw, torenvalk, zwarte kraai en zwarte roodstaart in de omgeving van het plangebied kunnen voorkomen.
De beplanting in het plangebied is gecontroleerd op sporen van aanwezigheid van vogels en nestplaatsen. Er zijn geen sporen, potentiële nestplaatsen of oude nesten van vogels met deze status aangetroffen. Er wordt ook geen beplanting verwijderd.

<u>In gebruik zijnde nesten</u>
De nesten van alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd wanneer ze als broedlocatie in gebruik zijn.

Vogelsoorten zoals merel, heggenmus, roodborst, koolmees, pimpelmees, houtduif, winterkoning, vink en holenduif kunnen mogelijk in de beplanting nestelen. Er wordt geen beplanting verwijderd, maar mogelijk kunnen de werkzaamheden verstorend werken tijdens de voortplantingsperiode.

- Mogelijk wordt als gevolg van de werkzaamheden en het realiseren van een nieuw woongebied tijdens de voortplantingsperiode van vogels een vogel gedood en een bezet vogelnest verstoord, beschadigd of vernield.

<u>Voor alle vogels geldt:</u>
- Door het bebouwen en verharden neemt de oppervlakte van het foerageergebied af. Hiermee neemt voor verschillende vogelsoorten de betekenis van het plangebied als foerageergebied af. Het betreft geen essentieel foerageergebied.

Amfibieën
Uit brononderzoek in de NDFF (2025) blijkt dat het plangebied niet als functioneel leefgebied van zeldzame amfibieënsoorten als heikikker, kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad wordt beschouwd. In een zoekgebied van circa 1 kilometer rondom het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van deze soorten. Deze soorten stellen vaak bijzondere eisen aan hun leefgebied en komen voornamelijk in natuurgebieden voor.
Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer, wordt het plangebied als functioneel leefgebied voor amfibieënsoorten als bruine kikker, bastaardkikker en gewone pad beschouwd. Deze amfibieën benutten het plangebied als foerageergebied en mogelijk bezetten ze er een (winter)rustplaats in holen en gaten in de grond en onder strooisel en bladeren. De beek is mogelijk een geschikte voortplantingsbiotoop voor amfibieën. De beek blijft echter ongemoeid waardoor de voortplantingsplaats intact blijft.

- Door het uitvoeren van grondverzet en het verwijderen van strooisel en bladeren wordt mogelijk een amfibie gedood en wordt mogelijk een voortplantings- en/of (winter)rustplaats beschadigd of vernield.
- Door het bebouwen en verharden neemt de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor amfibieën af.

Vissen
<u>Beekprik</u>
Beekprik prefereert schone beken met zuurstofrijk en matig stromend water. Deze soort graaft zich in detritusbanken (= de bovenste laag van de bodem met dode resten en afvalproducten van organismen) en slibbodems in. Hierin voedt de beekprik zich met detritus en kleine organismen. Op grindrijke plaatsen in de beek maakt de beekprik een nestkuil om de eitjes af te zetten.
In de NDFF-databank zijn op circa 450 meter afstand van het plangebied waarnemingen bekend van beekprik. De beekprik is waargenomen in de Dorpsche beek die ook langs de ontwikkellocatie stroomt. Aan deze beek vinden geen werkzaamheden plaats waardoor het leefgebied en de voortplantings- en rustplaats van beekprik ongemoeid blijft.

Reptielen

Reptielen stellen bijzondere eisen aan hun leefgebied en vanwege deze habitateisen treffen we ze vaak aan in geïsoleerde (natuur)gebieden. Buiten deze (natuur)gebieden ontbreekt (veelal) geschikt habitat en de meeste reptielen zijn niet in staat om andere gebieden te bereiken.
In de NDFF-databank zijn waarnemingen bekend van hazelworm, levendbarende hagedis en ringslang. Het plangebied ligt op enige afstand van gebieden waar deze reptielen voorkomen.

Hazelworm

Hazelworm heeft een voorkeur voor enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden en komt vooral in bos- en heideterreinen voor. Deze soort wordt ook gezien in houtwallen, struwelen, kalkgraslanden en tuinen, bij spoor-, wegbermen, vestingwerken en steenhopen, aan bosranden en op ruderale plaatsen. Hazelworm leidt een verborgen leven en zijn lastig te vinden. Het grootste deel van het jaar verschuilt hazelworm zich onder planten, strooisel of leeft de soort ondergronds. Slechts af en toe is hazelworm zonnend aan te treffen op open plekken. Een hazelworm voedt zich voornamelijk met regenwormen en naaktslakken, maar ook spinnen worden gegeten.
In de NDFF-databank zijn aan de rand van de Veluwe waarnemingen bekend van hazelworm. Op circa 600 meter afstand van het plangebied ligt de meest dichtstbijzijnde waarneming van hazelworm. Dit betrof een waarneming aan de rand van Vaassen bij een poel in een bosrijk gebied. Hazelworm kan mogelijk voorkomen in de houtsingel rondom de beek. De houtsingel blijft ongemoeid. De voortplantings- en rustplaats van hazelworm wordt niet aangetast.

Levendbarende hagedis

Levendbarende hagedissen komen voor in redelijk dichtbegroeide gebieden, zoals veen, (vochtige) heide, schraal grasland, rijk begroeide bosranden en open plekken in bossen. Heide en hoogveen hebben de voorkeur, maar deze soort kan ook in bermen van (spoor)wegen, dijktaluds, hagen en houtwallen voorkomen. Het is een vochtminnende soort die veel wordt aangetroffen in structuurrijke overgangen van vochtige naar droge terreindelen. Levendbarende hagedis is afhankelijk van een structuurrijke habitat. Er moeten snel opwarmende plekken aanwezig zijn met in de nabijheid dekkingsmogelijkheden om zich te kunnen beschermen tegen predatie en uitdroging.
Op 970 meter afstand van het plangebied is een waarneming van levendbarende hagedis bekend in de NDFF-databank. Deze levendbarende hagedis is waargenomen in een schraal landschap met een beek, heidestructuren en bos. Mogelijk kan levendbarende hagedis voorkomen rondom de beek en in de houtsingel. De houtsingel en de beek blijven intact waardoor het functionele leefgebied en de voortplantings- en rustplaats van levendbarende hagedis niet negatief beïnvloed wordt.

Ringslang

Ringslangen zijn gebonden aan waterrijke habitats die veelal op zandgronden en op overgangen van zandgrond naar veen- en kleigrond liggen. Deze soort zont vaak op dijkjes en in wegbermen in de buurt van water. Voor de voortplanting is ringslang afhankelijk van hopen organisch materiaal zoals composthopen, bladhopen en ingerotte boomstobben.
Uit brononderzoek in de NDFF blijkt dat er op circa 515-626 meter afstand van het plangebied ringslangen zijn waargenomen. Mogelijk kunnen ringslangen rondom de beek en in de houtsingel voorkomen. Dit blijft ongemoeid waardoor de voortplantings- en rustplaats van ringslang intact blijft.

Vlinders

Het voorkomen van beschermde vlinders is sterk gekoppeld aan bestaande populaties en hun verspreiding en de aanwezigheid van waardplanten.

In de NDFF-databank zijn meerdere waarnemingen bekend van teunisbloempijlstaart, grote weerschijnvlinder, sleedoornpage en grote vos. Een rups van een teunisbloempijlstaart is waargenomen op 582 meter afstand van het plangebied, een imago van grote vos is op 577 meter afstand waargenomen en van grote weerschijnvlinder zijn op 1,2 kilometer afstand van het plangebied imago's waargenomen. Op 1,2 kilometer afstand van het plangebied zijn waarnemingen bekend van eitjes en imago's van sleedoornpage. Van de kleine ijsvogelvlinder zijn in de NDFF-databank geen waarnemingen op korte afstand van het plangebied bekend. Het plangebied ligt echter in het verspreidingsgebied van kleine ijsvogelvlinder. Dit geldt ook voor teunisbloempijlstaart, grote weerschijnvlinder, sleedoornpage en grote vos.

Grote vos

Grote vos is een zwerflustige dagvlinder. Deze trekvlinder kan makkelijk grote afstanden afleggen. Grote vossen zijn de laatste jaren sterk toegenomen en zwervende individuen kunnen overal opduiken. Geschikt habitat bestaat uit bosranden, vochtige open bossen, boomgaarden en locaties met grote vrijstaande bomen. Waardplanten zijn voornamelijk iep, populier, sleedoorn, zoete kers en sommige wilgensoorten.
Er wordt geen beplanting verwijderd in het plangebied waardoor het leefgebied van grote vos niet aangetast wordt.

Grote weerschijnvlinder

De grote weerschijnvlinder is een dagvlinder die in oudere, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes in beekdalen voorkomt. Deze vlindersoort vliegt vooral op open plaatsen bij bospaden, bosranden en beekoevers. De waardplanten van grote weerschijnvlinder zijn wilgen zoals boswilg en grauwe wilg. Op vliegplaatsen van grote weerschijnvlinder groeien wilgen op beschutte plaatsen.
Er wordt geen beplanting verwijderd. Het mogelijke leefgebied en de voortplantings- of rustplaats van grote weerschijnvlinder zal ongemoeid blijven.

Kleine ijsvogelvlinder

De kleine ijsvogelvlinder is een mobiele vlinder. Bij warm weer kan deze vlinder over grote afstanden zwerven. Deze vlindersoort heeft een voorkeur voor gemengde bossen en loofbossen en leeft voornamelijk in bosranden en langs bospaden. De waardplanten zijn (wilde) kamperfoelie en sneeuwbes en deze groeien doorgaans in halfschaduw. Kleine ijsvogelvlinder zal daardoor in de halfschaduw op open plekken, bredere bospaden en langs bosranden vliegen.
Het mogelijke leefgebied van kleine ijsvogelvlinder zal intact blijven omdat er geen beplanting verwijderd zal worden.

Teunisbloempijlstaart

Teunisbloempijlstaart is een nachtvlinder. Geschikt habitat bestaat uit open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen in open landschap. Als waardplant voor teunisbloempijlstaart zijn harig wilgenroosje, basterdwederik, teunisbloem en kattenstaart beschreven. Deze waardplanten groeien in ruigtevegetaties.
Tijdens het veldonderzoek zijn geen waardplanten van deze soort aangetroffen in het plangebied. Op basis van het ontbreken van waardplanten wordt de aanwezigheid van een voortplantings- of rustplaats voor de teunisbloempijlstaart uitgesloten.

Sleedoornpage

Sleedoornpage is een lokale standvlinder die slecht op enkele plekken in Nederland, waaronder de Veluwe, voorkomt. Deze vlinder is een weinig mobiele soort en vliegt slechts enkele honderden meters langs een bosrand of struweel. Sleedoornpage komt voor in sleedoornstruwelen, houtwallen en bosranden. Ook kan

deze soort voorkomen in tuinen en parken mits waardplanten aanwezig zijn. Sleedoorn en pruim zijn waardplanten van sleedoornpage.
Er wordt geen beplanting verwijderd in het plangebied waardoor het leefgebied van sleedoornpage niet wordt aangetast.

Kevers

Vliegend hert

Het vliegend hert is een grote kever die o.a. op de Veluwe, in Twente, het Rijk van Nijmegen, Midden- en Zuid-Limburg voorkomt. Deze soort is warmteminnend en komt aan bosranden, in houtwallen en bij holle wegen voor. De volwassen kevers zijn slechts enkele weken actief en zoeken oude bomen met bloedende wonden op als ontmoetingsplek. De eieren worden in de grond in dood (eiken)hout gelegd. Larven leven in of nabij dood hout en voeden zich met het rottende (eiken)hout. Vliegend hert is erg honkvast, waardoor deze soort niet snel nieuwe plekken zal bevolken. Het verspreidingsgebied is dus beperkt.
Uit onderzoek in de NDFF-databank blijkt dat vliegend hert op circa 109 meter afstand van het plangebied is waargenomen. De houtsingels en het struweel blijft intact; er zal geen beplanting of rottende houtstobben verwijderd worden. Hierdoor wordt de voortplantings- en rustplaats van vliegend hert niet aangetast.

Rode-lijstsoorten

Het plangebied vormt functioneel leefgebied van verschillende soorten die vermeld worden op de Rode-lijst zoals laatvlieger, grauwe vliegenvanger, boomvalk, grote lijster, huismus, haas, wezel, bunzing, beekprik, ringslang, levendbarende hagedis, kleine parelmoervlinder en gele kornoelje. Door de voorgenomen activiteiten worden geen nesten van grauwe vliegenvanger, boomvalk en grote lijster beschadigd of vernield en ook kwetterplekken van huismussen blijven intact. De haas kan mogelijk de ontwikkellocatie als foerageergebied gebruiken en incidenteel een verblijfplaats bezetten in de randzone van de houtsingel. Aan de houtsingel vinden geen werkzaamheden plaats. Ook de beek blijft ongemoeid waardoor het functioneel leefgebied voor beekprik intact blijft. Er wordt geen beplanting verwijderd waardoor er geen negatief effect optreedt voor kleine parelmoervlinder en de vaatplant gele kornoelje en potentiële voortplantings- en rustplaatsen van bunzing en wezel blijven daardoor onaangetast. Ook op de voortplantings- en rustplaats van ringslang en levendbarende hagedis zullen door de voorgenomen werkzaamheden ongemoeid blijven. Laatvlieger is een gebouwbewonende vleermuissoort. Mogelijk hebben de activiteiten invloed op het foerageergebied en de vliegroutes van deze soort. Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten worden Rode-lijstsoorten echter niet nadelig beïnvloed in het voorkomen op populatieniveau.

6.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

Grondgebonden zoogdieren

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten kan niet uitgesloten worden dat de beschermde grondgebonden zoogdieren (bos- en huisspitsmuis) gedood worden en dat voortplantings- en/ of rustplaatsen beschadigd of vernield worden. Voor de beschermde grondgebonden zoogdieren, waarvan mogelijk de voortplantings- en/of rustplaats negatief beïnvloed worden, geldt een vrijstelling van de verbodsbepaling 'beschadigen/vernielen van voortplantings- en rustplaats'. Voor het opzettelijk doden van beschermde grondgebonden zoogdieren geldt echter geen vrijstelling. Om te voorkomen dat beschermde grondgebonden zoogdieren opzettelijk gedood worden, dienen ze weggevangen te worden (en elders losgelaten) of dient het werkterrein natuurvrij gemaakt te worden, zodat de dieren op eigen beweging vertrekken. Voor het natuurvrij maken van het werkterrein is geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit vereist. De betekenis van het plangebied als foerageergebied is niet beschermd. Aantasting leidt niet tot overtreding van een verbodsbepaling.

Indien er zorgvuldig gehandeld wordt, worden er geen beschermde grondgebonden zoogdieren opzettelijk gedood en leidt uitvoering van de voorgenomen activiteiten niet tot overtreding van de verbodsbepaling. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Omgevingswet.

In onderstaande tabel worden de toepasbare vangmiddelen per soort weergegeven.

Soort	Toegestane middelen vangen
Aardmuis	Vangkooi
Bosmuis	Vangkooi
Bruine kikker	Schepnet
Dwergmuis	Vangkooi
Dwergspitsmuis	Vangkooi
Egel	Vangkooi
Gewone bosspitsmuis	Vangkooi
Gewone pad	Schepnet
Haas	Vangkooi
Huisspitsmuis	Vangkooi
Kleine watersalamander	Schepnet
Konijn	Vangkooi
Meerkikker	Schepnet
Middelste groene kikker	Schepnet
Ondergrondse woelmuis	Vangkooi
Ree	Vangkooi
Rosse woelmuis	Vangkooi
Tweekleurige bosspitsmuis	Vangkooi
Veldmuis	Vangkooi
Vos	Vangkooi
Woelrat	Vangkooi

Toepasbare vangmiddelen om beschermde grondgebonden zoogdieren weg te vangen uit het plangebied. Deze vangmiddelen zijn het hele jaar toepasbaar in de gehele provincie (bron: Omgevingsverordening Gelderland d.d. 20-03-2023).

Wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet:

- Geen beschermde grondgebonden zoogdieren opzettelijk doden (zorgvuldig werken, wegvangen of werkterrein natuurvrij maken);

Vleermuizen

- Verblijfplaatsen

Als gevolg van het realiseren van het nieuwe woongebied worden mogelijk vleermuizen gedood en/of verblijfplaatsen van vleermuizen verstoord, beschadigd of vernield. Vleermuizen zijn strikt beschermd en mogen alleen met een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit negatief beïnvloed worden.

Om vast te kunnen stellen of vleermuizen negatief beïnvloed worden, dient de functie van het plangebied voor vleermuizen vastgesteld te worden. Geadviseerd wordt om aanvullend onderzoek uit te voeren naar de functie van het plangebied voor vleermuizen, conform het vleermuisprotocol 2021. Dat houdt in dat het plangebied meermaals onderzocht dient te worden in de periode half mei – september. Mogelijk moet een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Omgevingswet.

Wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet:

- Nader onderzoek uitvoeren naar de functie van het plangebied voor vleermuizen;

- Essentieel foerageergebied

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten neemt de betekenis van het plangebied als (essentieel) foerageergebied voor vleermuizen mogelijk af.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot overtreding van een verbodsbepaling. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Omgevingswet.

Wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet:

- Nader onderzoek uitvoeren naar de functie van het plangebied voor vleermuizen;

- Essentiële Vliegroute

Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten heeft mogelijk negatief effect op (essentiële) vliegroutes[1] van vleermuizen.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt tot overtreding van een verbodsbepaling. Er moet nader onderzoek uitgevoerd worden en mogelijk moet een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Omgevingswet.

Wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet:

- Nader onderzoek uitvoeren naar de functie van het plangebied voor vleermuizen;

Vogels

Mogelijk wordt er als gevolg van de voorgenomen ontwikkelingen en werkzaamheden een bezet vogelnest verstoord, beschadigd of vernield. Van de in het plangebied nestelende vogelsoorten is het bezette nest beschermd, niet het oude nest of de nestplaats. Voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van een bezet nest (eieren) of het opzettelijk doden van een vogel kan geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die kunnen leiden tot het verstoren of vernielen van vogelnesten dienen

[1] Vliegroutes van vleermuizen zijn beschermd wanneer deze essentieel zijn voor het kunnen functioneren van de verblijfplaats van een vleermuis. Niet ieder lijnvormig element waar langs vleermuizen vliegen is een essentiële vliegroute.

daarom bij voorkeur buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om de voorgenomen activiteiten uit te voeren is doorgaans augustus-februari. Voorgenomen werkzaamheden mogen juridisch beschouwd wel plaatsvinden tijdens het broedseizoen van vogels, mits geen bezette vogelnesten opzettelijk verstoord, beschadigd of vernield worden. Indien de voorgenomen activiteiten uitgevoerd worden tijdens de voortplantingsperiode van vogels, dient voor aanvang van de werkzaamheden een broedvogelscan uitgevoerd te worden om de aanwezigheid van een bezet vogelnest uit te sluiten. De betekenis van het plangebied als foerageergebied is niet beschermd. Aantasting leidt niet tot een overtreding van de verbodsbepaling.

Wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet:

- Werkzaamheden uitvoeren buiten de voortplantingsperiode van vogels (of broedvogelscan uitvoeren);

Amfibieën

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten kan niet uitgesloten worden dat beschermde amfibieën gedood worden en dat (winter)rustplaatsen beschadigd of vernield worden. Voor de beschermde amfibieën, waarvan mogelijk de (winter)rustplaatsen negatief worden beïnvloed, geldt een vrijstelling van de verbodsbepaling `beschadigen/vernielen van voortplantings- en rustplaats'. Voor het opzettelijk doden van beschermde amfibieën geldt echter geen vrijstelling. Om te voorkomen dat beschermde amfibieën opzettelijk gedood worden, dienen ze weggevangen te worden (en elders losgelaten), of dient het werkterrein natuurvrij gemaakt te worden, zodat de dieren op eigen beweging vertrekken. Voor het natuurvrij maken van het werkterrein is geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit van de Omgevingswet vereist. De betekenis van het plangebied als foerageergebied is niet beschermd. Aantasting leidt niet tot overtreding van een verbodsbepaling.
Indien er zorgvuldig gehandeld wordt, worden er geen beschermde amfibieën opzettelijk gedood en leidt uitvoering van de voorgenomen activiteiten niet tot een overtreding van de verbodsbepaling. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Omgevingswet.

Wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet:

- Geen beschermde amfibieën opzettelijk doden (zorgvuldig werken, wegvangen of werkterrein natuurvrij maken);

Vissen

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten worden geen beschermde vissen gedood en worden geen voortplantings- en rustplaatsen beschadigd of vernield.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot een overtreding van de verbodsbepaling. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Omgevingswet.

Wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet:

- Geen overtreding van een verbodsbepaling;

Reptielen
Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten worden er geen reptielen opzettelijk gedood en worden er geen voortplantings- of rustplaatsen van reptielen beschadigd of vernield.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot overtreding van een verbodsbepaling. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Omgevingswet.

Wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet:
- Geen overtreding van een verbodsbepaling;

Vlinders
Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten worden geen beschermde vlinders en rupsen gedood en worden geen eitjes en voortplantings- en rustplaatsen beschadigd of vernield.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot overtreding van een verbodsbepaling. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Omgevingswet.

Wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet:
- Geen overtreding van een verbodsbepaling;

Kevers
Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten worden geen beschermde kevers en larven gedood en worden geen eitjes en voortplantings- en rustplaatsen beschadigd of vernield.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot overtreding van een verbodsbepaling. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Omgevingswet.

Wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet:
- Geen overtreding van een verbodsbepaling;

Rode-lijstsoorten
Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot een afname van de Rode-lijstsoorten op populatieniveau.

Wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet:
- Geen overtreding van een verbodsbepaling;

In onderstaande tabel worden de wettelijke consequenties samengevat weergegeven.

Soortgroep	Functie	Beschermde soorten planlocatie	Verbodsbepalingen	Aandachtspunt
Grondgebonden zoogdieren	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie is niet beschermd	Geen
Grondgebonden zoogdieren	Voortplantings- en rustplaats	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Grondgebonden zoogdieren	Doden van dieren	Diverse soorten	Art 11.54 lid 1a Bal	Geen grondgebonden zoogdieren opzettelijk doden
Vogels	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie is niet beschermd	Geen
Vogels	Bezette nesten (niet jaarrond beschermd)	Diverse soorten	Art. 11.37 lid 1b	Geen bezette nesten negatief beïnvloeden
Vogels	Jaarrond beschermde nest- en rustplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vogels	Doden van dieren	Diverse soorten	Art. 11.37 lid 1a	Geen vogels opzettelijk doden
Vleermuizen	Verblijfplaats	Mogelijk aanwezig diverse soorten	Art. 11.46 lid 1d en lid 1b Bal	Nader onderzoek uitvoeren
Vleermuizen	Foerageergebied	Diverse soorten	Mogelijk	Nader onderzoek uitvoeren
Vleermuizen	Vliegroute	Mogelijk	Art. 11.46 lid 1b Bal	Nader onderzoek uitvoeren
Vleermuizen	Doden van dieren	Mogelijk aanwezig diverse soorten	Art. 11.46 lid 1a Bal	Nader onderzoek uitvoeren
Amfibieën	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie is niet beschermd	Geen
Amfibieën	Rustplaats	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Amfibieën	Voortplantingsplaats	Diverse soorten	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën	Doden van dieren	Diverse soorten	Art 11.54 lid 1a Bal	Geen amfibieën opzettelijk doden
Vissen	Voortplantings- en rustplaats	Beekprik	Niet van toepassing	Geen
Vissen	Doden van dieren	Beekprik	Niet van toepassing	Geen
Reptielen	Voortplantings- en rustplaats	Diverse soorten	Niet van toepassing	Geen
Reptielen	Doden van dieren	Diverse soorten	Niet van toepassing	Geen
Vlinders	Voortplantings- en rustplaats	Diverse soorten	Niet van toepassing	Geen
Vlinders	Doden van dieren	Diverse soorten	Niet van toepassing	Geen
Kevers	Voortplantings- en rustplaats	Vliegend hert	Niet van toepassing	Geen
Kevers	Doden van dieren	Vliegend hert	Niet van toepassing	Geen
Overige soorten	Dieren en overige functies	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen

Samenvatting van de wettelijke consequenties.

Soortgroep	Rustplaats	Voortplantingsplaats	Vliegroute (vleermuizen)	Essentieel foerageer-gebied	Wettelijke Consequenties	Nader onderzoek vereist	Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit vereist
Grondgebonden zoogdieren	Ja	Ja	n.v.t.	Nee	Ja	Nee	Nee, tenzij grondgebonden zoogdieren opzettelijk gedood worden
Vogels	Ja	Ja	n.v.t.	Nee	Ja	Nee	Nee, tenzij vogels opzettelijk gedood, bezette nesten opzettelijk verstoord, beschadigd of vernield worden
Vleermuizen	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Ja	Ja	Mogelijk
Amfibieën	Ja	Ja	n.v.t.	Nee	Ja	Nee	Nee, tenzij amfibieën opzettelijk gedood worden
Vissen	Ja	Ja	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	Nee
Reptielen	Ja	Ja	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	Nee
Vlinders	Ja	Ja	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	Nee
Kevers	Ja	Ja	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	Nee

HOOFDSTUK 7 CONCLUSIES

7.1 Aanleiding en doel

In opdracht van Holtkamp Projectontwikkeling heeft Natuurbank Overijssel onderzoek gedaan naar de consequenties van de geldende natuurwet- en regelgeving voor het realiseren van een nieuw woongebied; de geplande bouwwerkzaamheden en het wijzigen van het omgevingsplan. De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwetgeving, of als de benodigde vergunningen en/of ontheffingen kunnen worden verleend.

Relevante natuurwet- en regelgeving
Voor de toetsing van het voornemen is de volgende natuurwet- en regelgeving van toepassing:
Omgevingswet:

- Gebiedsbescherming - Natura 2000
- Soortenbescherming

Provinciaal beschermde gebieden:

- Gelders natuurnetwerk
- Groene ontwikkelingszone

7.2 Conclusie toetsing

Gebiedsbescherming
Het plangebied behoort niet tot het Gelders Natuurnetwerk, de Groene ontwikkelingszone of Natura 2000-gebied. Vanwege de ligging buiten de GNN en Go, hoeft het initiatief niet getoetst te worden aan beleidsregels voor de bescherming van het GNN en Go, omdat de bescherming van het GNN en Go geen externe werking kent in Gelderland.
Een negatief effect op Natura 2000-gebied in de ontwikkel- en de gebruiksfase, als gevolg van de emissie van stikstofoxiden, kan niet op voorhand uitgesloten worden. Om te onderzoeken of uitvoering van de voorgenomen activiteiten tot een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebied leidt, dient een stikstofberekening uitgevoerd te worden voor zowel de ontwikkel- als de gebruiksfase. Overige negatieve effecten op Natura 2000-gebied kunnen worden uitgesloten.

Soortenbescherming
De voorgenomen ontwikkeling heeft negatieve gevolgen voor verschillende beschermde diersoorten. Als gevolg van het uitvoeren van grondverzet en het bouwen van woningen worden mogelijk beschermde dieren gedood en gaan voortplantings- en rustplaatsen verloren.
Vogels, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en amfibieën mogen niet opzettelijk gedood worden. Voor sommige soorten geldt een vrijstelling voor het beschadigen en vernielen van de voortplantings- en rustplaats, maar dat geldt niet voor vogels en vleermuizen.
Bezette vogelnesten zijn beschermd en mogen niet beschadigd of vernield worden. Geadviseerd wordt de werkzaamheden uit te voeren buiten de voortplantingsperiode of een broedvogel inspectie uit te voeren als de werkzaamheden plaatsvinden in de voortplantingsperiode van vogels. Ook dient er nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de functie van het plangebied voor vleermuizen.

Conclusies van toetsing aan wet- en regelgeving voor beschermde soorten en gebieden samengevat:

- Werkzaamheden uitvoeren buiten de voortplantingsperiode van vogels (of broedvogelscan uitvoeren);
- Geen beschermde grondgebonden zoogdieren en amfibieën opzettelijk doden (zorgvuldig werken, wegvangen of werkterrein natuurvrij maken);
- Nader onderzoek uitvoeren naar de functie van het plangebied voor vleermuizen;

7.3 Aanbevelingen en kansen biodiversiteit

De ecologen van Natuurbank Overijssel kijken verder dan de aanwezigheid van strikt beschermde soorten. Vanuit het motto 'meer biodiversiteit achterlaten dan je aantreft' signaleren we kansen voor dit project om bij te dragen aan het herstel van biodiversiteit. Hieronder geven we op beknopte wijze enkele kansen aan. Wij bespreken deze voorstellen graag met u en werken desgewenst de praktische aspecten verder uit. Voor dit project liggen er mogelijkheden voor biodiversiteitsherstel door:

1. Ecologisch werkprotocol
   Het opstellen van een ecologisch werkprotocol. In deze notitie wordt concreet aangegeven op welke wijze de voorgenomen werkzaamheden uitgevoerd dienen te worden om overtreding van een verbodsbepaling te voorkomen. Kennis van de ecologie van soorten is cruciaal om de juiste maatregelen, in de juiste tijd van het jaar uit te voeren.

2. Het opstellen van een concreet ecologisch beheer- en/of inrichtingsplan
   Een concreet ecologisch beheer- en/of inrichtingsplan bijvoorbeeld kan opgesteld worden gericht op verhoging van de bloemrijkdom voor bijen. Hierbij sluiten we zo veel mogelijk aan op de (toekomstige) situatie in uw projectgebied, gemeentelijk natuurbeleid en regionale doelsoorten en potenties. Biodiversiteit vraagt om maatwerk en ieder project is anders.

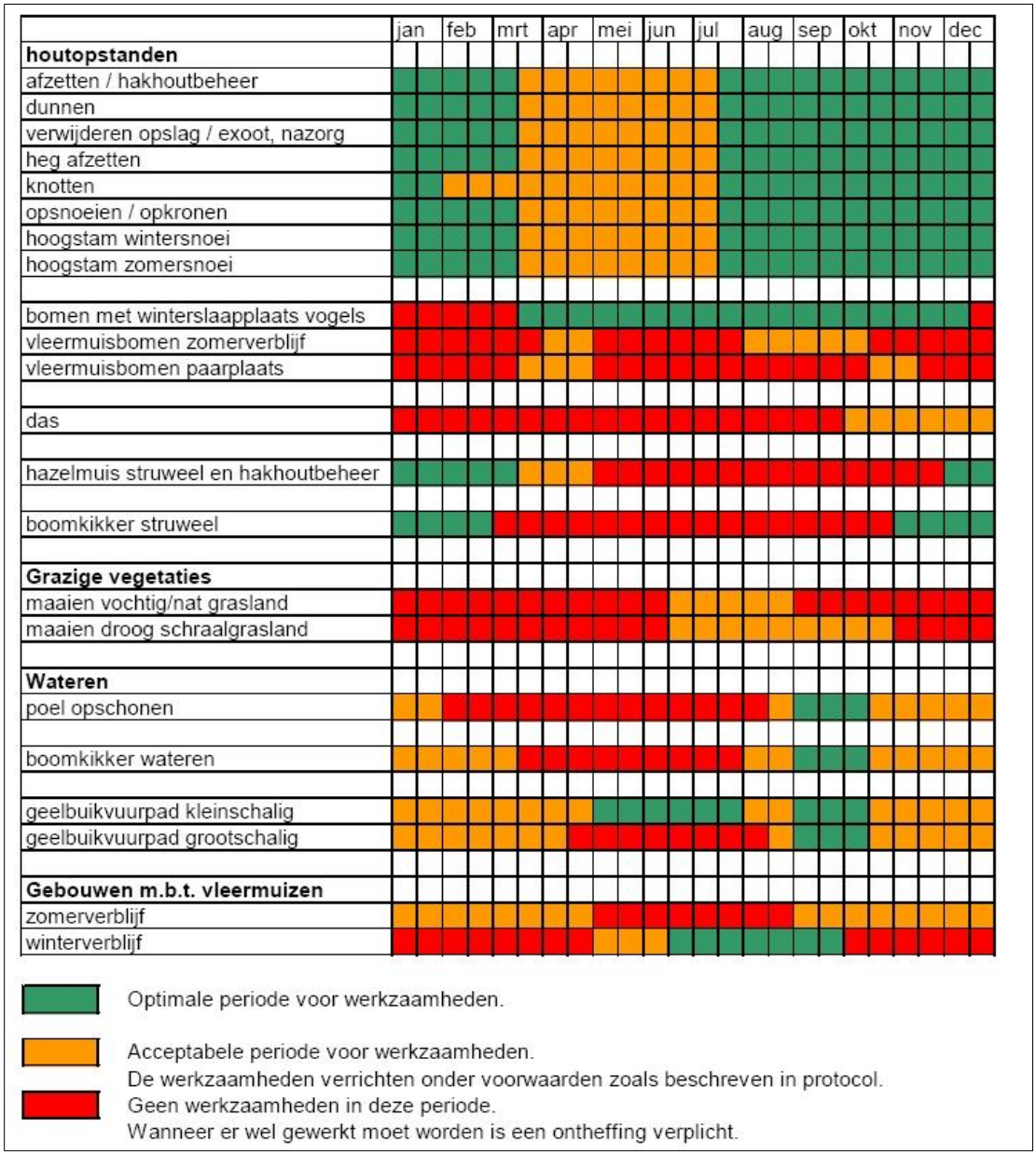
In een plan nemen we de best passende maatregelen op. Voorbeelden van potentiële maatregelen zijn:

- Het vergroten van de diversiteit aan leefgebied voor planten en dieren door via aanplant of beheer te zorgen voor verschillende biotooptypen (water, oevers, kruidenvegetatie, struweel, bomen, bos) en geleidelijke overgangen hiertussen.
- Het versterken van populaties door te voorzien in nestkasten en/of verblijfplaatsen (bijvoorbeeld vogels en vleermuizen), wanneer blijkt dat nestgelegenheid een beperkende factor is.
- Het vergroten en versterken van leefgebieden voor planten en dieren door ecologisch beheer van (openbaar) groen, bijvoorbeeld door het beheer van grasvegetaties af te stemmen op bloemrijkdom en insecten.
- Het verbinden van leefgebieden door het aanbrengen of herstellen van lijnvormige landschapselementen (houtwallen, singels, hagen, sloten) of het realiseren van andere ontsnipperingsmaatregelen (bijvoorbeeld faunapassage).
- Het versterken van leefgebied en migratiezones door het aanbrengen van natuurlijke elementen als takkenrillen, dood hout, of stenige elementen.
- Het beperken van verstoring door bijvoorbeeld verlichting of geluid.
- Het terugdringen van overwoekerende en/of invasieve plantensoorten met negatieve effecten op biodiversiteit en de mens (bijvoorbeeld Japanse duizendknoop, reuzenberenklauw).

Bijlagen

Bijlage 1. De natuurkalender (indicatie voor het uitvoeren van werkzaamheden het kader van de zorgplicht)
Bijlage 2. Toelichting Omgevingswet
Bijlage 3. Fotobijlage
Bijlage 4. Geraadpleegde bronnen
Bijlage 5. Lijst jaarrond beschermde nesten

Bijlage 1. De Natuurkalender

Bijlage 2 Toelichting Omgevingswet flora- en fauna-activiteit

Drie beschermingsregimes
De Omgevingswet kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn (het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn) en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of Omgevingsvergunning. Alle vogels (ruim 700 soorten), zijn beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een Omgevingsvergunning moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Soortenbescherming en het ‘nee, tenzij principe’
De verbodsbepalingen voor vogels en Habitatrichtlijnsoorten in de Omgevingswet sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen zijn gericht op de bescherming van individuen van soorten.

Zorgplicht voor dieren en planten
Of dier- en plantensoorten nu wettelijk beschermd zijn of niet, iedereen moet voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De wet erkent daarmee de intrinsieke waarde van in het wild levende soorten. In het Besluit activiteit leefomgeving is het als volgt verwoord:

Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:
a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:

> 1°. van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
> 2°. van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
> 3°. dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vierde lid, onder a, onder 4°, van de wet; en
> 4°. voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;

b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;

c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

Vrijstelling regelgeving
Onder de Omgevingswet is niet altijd een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. In (veel) gevallen kunt u gebruik maken van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgesteld voor een van te voren bepaalde categorie van gevallen. Er zijn verschillende vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Een bekende en reeds in de praktijk toegepaste vorm van vrijstelling is die van de gedragscode. Ook zijn voor beschermde soorten andere vormen van vrijstelling geïntroduceerd, zoals door middel van een Programmatische Aanpak of via een provinciale verordening. Overigens is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling mogelijk.

Provinciale staten kunnen vrijstelling van de verbodsbepalingen verlenen. Dit moet worden geregeld in een provinciale verordening.

Welke soorten zijn beschermd?
De Omgevingswet kent drie categorieën beschermde soorten:

1. Ten eerste worden alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn.
2. Ten tweede worden soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn.
3. Tenslotte is er een beschermingsregime voor ‘andere soorten’ (Nationaal beschermde soorten) waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn. Art. 11.37 Bal	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn. Art. 11.46. Bal	Beschermingsregime andere soorten. Art. 11.54 Bal
Art. 11.37 lid 1a. Het is verboden opzettelijk in het wild levende vogels te doden en vangen.	art. 11.46 lid 1a. Het verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 11.54 lid 1a. Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
art. 11.37 lid 1b. Het is verboden opzettelijk nesten en eieren te vernielen en te beschadigen	Art. 11.46 lid 1d. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art. 11.54 lid 1b. Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
art. 11.37 lid 1b. Het is verboden opzettelijk eieren te rapen of bij zich te hebben	art. 11.46 lid 1 Bal. Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	niet van toepassing
Art. 11.37 lid d. Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art. 11.46 lid 1b. Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	niet van toepassing
niet van toepassing	Art. 11.46 lid e. Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art. 11.54 lid c. Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Verbodsbepalingen Omgevingswet

Vrijgestelde soorten
In afwijking van de verboden is het toegestaan om van de onderstaande soorten de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat. Het opzettelijk 'doden' van onderstaande soorten is in sommige provincies eveneens toegestaan. De vrijstelling is van kracht wanneer de handeling verband houdt met de volgende activiteiten:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.

Overzicht vergunningsvrije gevallen soorten ikv beheer, onderhoud en RO per bevoegd gezag

Op basis van door PS vastgestelde provinciale Omgevingsverordeningen en Or d.d. 7 juli 2025

Nederlandse Naam	Wetenschappelijke Naam	Drenthe	Flevoland	Fryslân	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	Ministerie LVVN (art. 4.31 Or)
	Zoogdieren													
Aardmuis	*Microtus agrestis*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Bosmuis*	*Apodemus sylvaticus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Bunzing	*Mustela putorius*						√						√	√
Dwergmuis	*Micromys minutus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Dwergspitsmuis	*Sorex minutus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Egel	*Erinaceus europaeus*	√	√	√	√	√	√	√	√		√	√	√	√
Eekhoorn	***Sciurus vulgaris***						√1							
Gewone bosspitsmuis	*Sorex araneus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Haas	*Lepus europeus*	√	√	√	√		√	√	√	√			√	√
Hermelijn	*Mustela erminea*						√						√	√
Huisspitsmuis*	*Crocidura russula*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Konijn	*Oryctolagus cuniculus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√			√	√
Molmuis	*Arvicola scherman*						√							
Ondergrondse woelmuis	*Pitymys subterraneus*	√	√		√	√	√	√	√		√	√		√
Ree	*Capreolus capreolus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Rosse woelmuis	*Clethrionomys glareolus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Steenmarter	***Martes foina***			√			√2							
Tweekleurige bosspitsmuis	*Sorex coronatus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√		√
Veldmuis*	*Microtus arvalis*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Vos	*Vulpes vulpes*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Wezel	*Mustela nivalis*					√	√						√	√
Wild zwijn	***Sus scrofa***							√						
Woelrat	*Arvicola terrestris*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
	Amfibieën en reptielen													
Bruine kikker	*Rana temporaria*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Gewone pad	*Bufo bufo*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Hazelworm	***Anguis fragilis***						√3							
Kleine watersalamander	*Lissotriton vulgaris*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Levendbarende hagedis	***Zootoca vivipara***						√4							
Meerkikker	*Pelophylax ridibundus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Middelste groene kikker / Bastaardkikker	*Pelophylax klepton esculentus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√

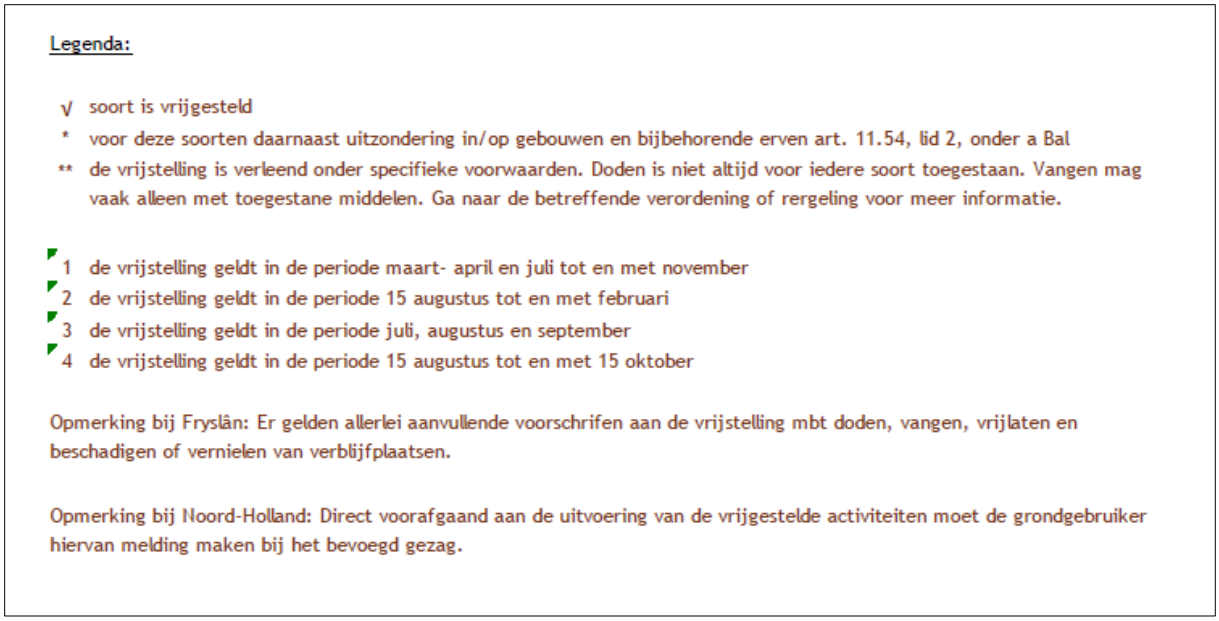
wettelijke belangen:

8.74l, lid 1, b, 6° Bkl	ikv RO en gebruik van gebieden	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
8.74l, lid 1, b, 9° Bkl	voorkomen onnodig lijden										√			
8.74l, lid 1, b, 10° Bkl	ikv bestendig beheer of onderhoud landbouw of bosbouw	√	√	√	√	√	√	√		√	√	√	√	√
8.74l, lid 1, b, 11° Bkl	ikv bestendig beheer of onderhoud overig	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
8.74l, lid 1, b, 12° Bkl	ikv bestendig beheer of onderhoud landsch kwaliteiten bepaald gebied	√	√	√	√		√	√		√	√	√	√	
(geldt alleen voor vrijgestelde amfibieën) ikv bescherming wilde flora, fauna & habitats, en onderzoek & onderwijs (8.74l, lid 1, b, 1° en 4° Bkl)										√				

schadelijke handelingen:

art. 11.54, lid 1, onder a Bal	doden	√**		√*		√**					√**	√	√	√
art. 11.54, lid 1, onder a Bal	vangen	√**	√	√*	√**	√**	√**	√	√	√**	√	√	√	√
art. 11.54, lid 1, onder b Bal	beschadigen of vernielen vaste voortplantings- of rustplaatsen	√	√	√*	√	√	√	√	√	√**	√	√	√	√

Lijst beschermde soorten Omgevingswet

Legenda:

√ soort is vrijgesteld
* voor deze soorten daarnaast uitzondering in/op gebouwen en bijbehorende erven art. 11.54, lid 2, onder a Bal
** de vrijstelling is verleend onder specifieke voorwaarden. Doden is niet altijd voor iedere soort toegestaan. Vangen mag vaak alleen met toegestane middelen. Ga naar de betreffende verordening of rergeling voor meer informatie.

1 de vrijstelling geldt in de periode maart- april en juli tot en met november
2 de vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met februari
3 de vrijstelling geldt in de periode juli, augustus en september
4 de vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met 15 oktober

Opmerking bij Fryslân: Er gelden allerlei aanvullende voorschrifen aan de vrijstelling mbt doden, vangen, vrijlaten en beschadigen of vernielen van verblijfplaatsen.

Opmerking bij Noord-Holland: Direct voorafgaand aan de uitvoering van de vrijgestelde activiteiten moet de grondgebruiker hiervan melding maken bij het bevoegd gezag.

Legenda 'Overzicht algemene vrijstelling soorten per provincie'. Bron: Natuurinclusief.nl

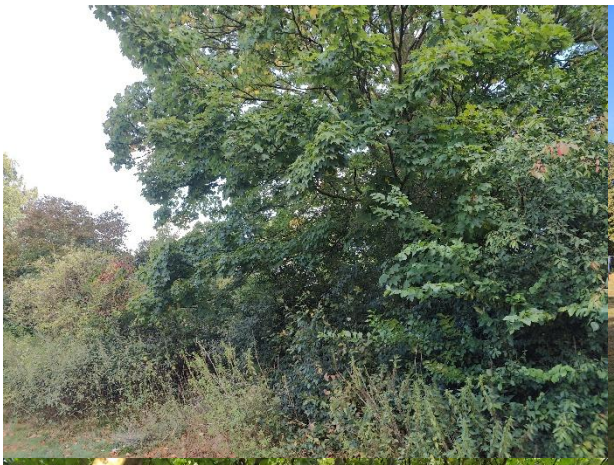
Bijlage 3. Fotobijlage

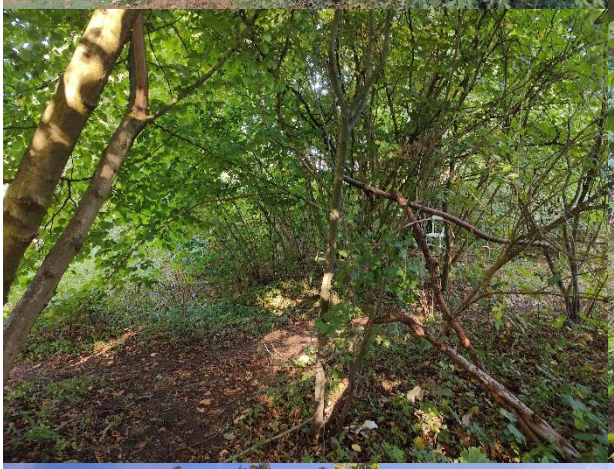

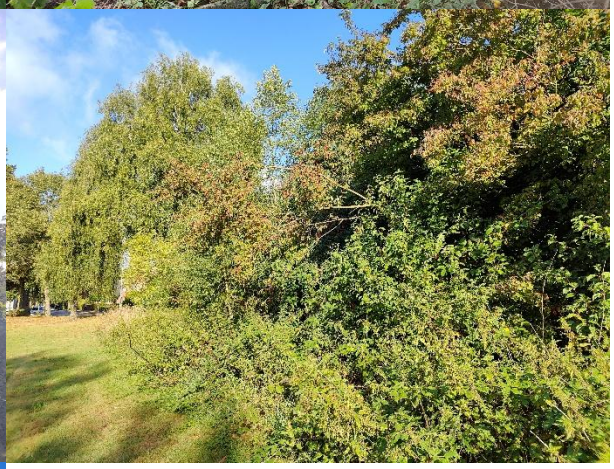

Bijlage 4. Geraadpleegde Bronnen

https://www.verspreidingsatlas.nl

https://www.natura2000.nl

https://gelderland.maps.arcgis.com/

https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten

https://calculator.aerius.nl

https://www.ndff.nl/

https://www.natuurinclusief.nl/

https://www.vogelbescherming.nl/

https://www.bij12.nl/

https://www.zoogdiervereniging.nl/

https://www.ravon.nl/

https://www.topotijdreis.nl/

https://www.vlinderstichting.nl/

Bijlage 5. Lijst jaarrond beschermde nesten

Vogels met jaarrond beschermde nesten Gelderland

Conform Beleidsregels soortenbescherming Gelderland, art. 5 en bijlage 3

Vogels jaarrond beschermde nesten

soort	*categorie*
Boomvalk	1
Buizerd	1
Gierzwaluw	1
Grote gele kwikstaart	1
Havik	1
Huismus	1
Kerkuil	1
Oehoe	1
Ooievaar	1
Ransuil	1
Roek	1
Slechtvalk	1
Sperwer	1
Steenuil	1
Wespendief	1
Zwarte wouw	1

Vogels met jaarrond beschermde nesten als onvoldoende alternatieven

soort	*categorie*
Blauwe reiger	2
Boerenzwaluw	2
Bonte vliegenvanger	2
Boomklever	2
Boomkruiper	2
Bosuil	2
Draaihals	2
Gekraagde roodstaart	2
Glanskop	2
Grauwe vliegenvanger	2
Groene specht	2
Grote bonte specht	2
Grutto	2
Huiszwaluw	2
IJsvogel	2
Kleine bonte specht	2
Kleine vliegenvanger	2
Kortsnavelboomkruiper	2
Kwartel	2
Middelste bonte specht	2
Nachtzwaluw	2
Oeverzwaluw	2
Patrijs	2
Raaf	2
Ruigpootuil	2
Spreeuw	2
Tapuit	2
Torenvalk	2
Tureluur	2
Veldleeuwerik	2
Velduil	2
Wulp	2
Zeearend	2
Zwarte kraai	2
Zwarte mees	2
Zwarte roodstaart	2
Zwarte specht	2

uitleg:

categorie 1: Jaarrond beschermd nest

categorie 2: Jaarrond beschermd nest, tenzij is aangetoond dat er voor de betreffende soort voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is om zich te kunnen vestigen

Vogels met jaarrond beschermde nesten Gelderland (Bron: Natuurinclusief).